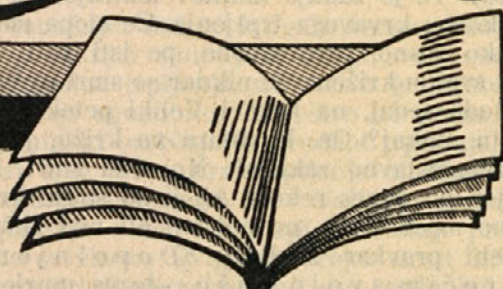

CVETJE

Letnik LIII.
Ljubljana

1936 - IV.
April

P. KRIZOSTOM:

Vstanite še vi!

*Pomlad je že zadehtela
in z nežno ročico ves svet je objela.*

*Grob je na stežaj odprt;
iz njega je zbežala smrt.*

*Kristus — pomladanski Cvet
sklanja se v zaspani svet:*

*Vstanite še vi!
Vstanite iz spanja krvi —
vi, ki v blazni temini ždite,
vi, ki se vzdihov sirot veselite,
vi, ki se Boga ne bojite!*

*Ali slišite,
kako že dvanajsta ura bije?
Ali vidite,
kako vam zadnji žar milosti sije?*

*Zaspanci, le ven iz temé,
da solnčni se dan vam odpré!*

*Novo žipljenje bo treba začeti,
da križ vam Gospodov zasveti
v prokletstvo noči.*

Vse vstaja. — Vstanite še vi!

Glejte, kako umira pravični!

»Dopolnjeno je. Oče, v tvoje roke izročim svojo dušo« (Mt 23, 46). To je zadnja molitev umirajočega božjega Sina, večerna molitev ob koncu krvavega trpljenja. Že stopa smrt gori na Kalvarijo, tako tiho, tako resno, tako plašno, po isti poti, ki jo je prehodil Gospod življenja s svojim križem. Še nikdar se smrt ni bila, ta strašna sila takraljica groze; toda sedaj, na krvavi Veliki petek, se bliža svoji žrtvi v strahu in trepetu. Zakaj? On, ki umira na križu, ji je trikrat dokazal svojo moč in ji zmagoslavno zaklical: Mogočna smrt, bolj mogočen kot ti sem jaz. — Kaj ji bo danes rekel? Ali ji bo strgal krono z glave in za vedno zlomil njeno moč? Smrt, ne boj se; ali nisi slišala, kako je poln hrepenenja po tebi pravkar zaklical: »Dopolnjeno je! Oče, v tvoje roke izročim svojo dušo.« Jezus umrje, umrje tako rad.

Ta tajnosti polna smrt na oltarju križa je skrivnost Velikega petka. Kdo jo bo doumel: umrje Sin božji, ki je mrzlične ozdravil in žejne napojil z vodo življenja. Umrje Kralj večnosti, ki je iz poživljenih duš izgnal hudobne duhove; umrje Usmiljeni, ki je zločincem odpustil, in oni, zločinci so njega nedolžnega pribili med dva razbojnika; umrje Najljubeznivejši, ki je kdaj hodil po zemlji; z neskončno ljubeznijo je ljubil ljudi in poplašali so mu ljubezen z groznim sovraštvom, s smrtjo na križu. Umiranje, kakor ga svet še ni videl.

Svet je na Veliki teden strašen kakor samo peklo: zmagoslavje laži, orgije sovraštva, zmaga krivčnosti, smrt ljubezni, nebo zaprto, učenci pobegli, le bolečina in zasramovanje in zasmehovanje kot sodrugi trpljenja, to je Veliki petek. Peklo je na Golgoti odprto. Kristus iztrgan iz duše naroda.

Ločitev duhov

Križani na gori je znamenje ločitve in odločitve duhov tako na Veliki petek kakor dandanes, in mogoče še nikdar tako kakor v današnjih dneh. V nobeni dobi zgodovine si niso ltala nasprotja tako nespravljivo nasproti kakor v času, ki v njem živimo: na eni strani beseda, vsaka prava kultura mora brez križa in krščanstva samozavestno hoditi skozi svet in si sama utirati pot do zmage; na drugi strani od izrazitih nasprotnikov krščanstva priznanje »vsa naša kultura stoji v znamenju križa, zasajenega na Golgoti« in nikdar se ne bo mogla od njega odtrgati, ne da bi samo sebe poglala v pogubo (Chamberlain).

Od tistih, ki so šli mimo, so eni sramotili: »Če si Sin božji, stopi s križa!« (Mt 27, 40.) Njim je znamenje križa samo izzivanje k upor in odporu. Od tedaj je križ »Judom pohujšanje, poganom pa nespamet« (1 Kor 1, 23). Zavrgli so resnico in pribili večno Resnico, na križ. Ker niso hoteli priznati božjega nauka in vršiti božjih zapovedi, zato: »Križan naj bo! Izpusti nam Barabo!« Rajši revolucionarja kakor poslanca božjega, rajši zločinca kot njega, ki je sicer blagoslavljal naše otroke, ozdravljaj naše bolnike, obudil k življenju naše mrtve, a je rekel, da je Sin božji. Nočemo se mu ukloniti!« Takrat prav tako, kakor danes: nevera lahko veruje in sme verovati vse, samo da ne pripogne kolen pred njim, ki edini je svetu postal »Pot, resnica in življenje«.

Stotnik pa je zaklical: »Resnično, ta človek je bil Sin božji« (Mrk 15, 39). Vojak, častnik povzdigne svoj glas in govori kot apostol. Njegovo besedo potrdijo odprti grobovi, tresoča se zemlja, raz-

pokane skale, vstali mrtvi: »Sin božji je bil!« Od tedaj se milijoni oklepajo Križanega v veri in ljubezni. Leto za letom se zbirajo okrog križa, ozirajo se vanj in vedo: »To je drevo, ki je na njem viselo Zveličanje sveta«.

Posledice

Iz src ljudi današnjih dni so iztrgali Jezusa, božjega Trpina. In to je najstrašnejši rop zadnjih stoletij. Rodil je svoje sadove. Človeštvo je izgubilo vero v blagoslov trpljenja. Človeštvo je izgubilo spoštovanje do vseh, ki jih je trpljenje ugonobilo. Človeštvo ne pozna več zadostilnih in zaslužljivih, odrešilnih in osrečujočih vrednot trpljenja, in to je naša velika nesreča; zakaj brez žrtev, brez trpljenja ni izboljšanja, napredka in poleta ne v življenju posameznega, ne v življenju narodov. Samo kdor se bori, obhaja zmagoslavja. Samo kdor trpi, se raduje prestanega trpljenja.

Zato moramo z visoko dvignjeno roko nesti križ iz Kalvarije v moderni svet, v vsa izložbena okna, na vse ogale hiš, v vse družine, v vsa podjetja, v vse družabne in socialne naprave, v vse zasebno in javno življenje ter klicati: glejte vašega Učenika, pridite in bodite njegovi učenci; trpljenje rodi blagoslov! Glejte vaš zgled; posnemajte ga; trpljenje rodi odrešenje! Glejte vašega Kralja; bodite njegovi podaniki; iz križa prihaja zveličanje! (Linhard.)

Postni čas se bliža svojemu koncu. Govoril nam je o delu odrešenja, ki je bilo dovršeno po trpljenju in smrti Gospoda našega Jezusa Kristusa. Sin in hči sv. Frančiška! Zadnjo besedo imaš ti. Katera je tvoja zadnja beseda? Ali je beseda kesanja nad zavrženo ljubeznijo kakor pri Magdalenii? Mogoče. Ali je prošnja: Gospod, ne dopusti, da bi bila tvoja kri nad menoj izgubljena? Mogoče. Ali je zahvala za toliko trpljenje in milost in ljubezen? Mogoče. Ali je žalovanje in kes nad izgubljenimi leti, ki si jih preživel daleč, daleč proč od Kristusa, nad besedami in dejanji Judeža Iškarjota? Mogoče. Toda zadnja beseda bi bila zastoj izgovorjena, ako ni obljuba in sveta prisega zvestobe trpečemu Zveličarju. Zato naj tvoja zadnja beseda izzveni v molitev in ponižno prošnjo:

»Trpeči Odrešenik, ti moje življenje, ti moja tolažba in moje upanje, ti moja moč in moje zveličanje, zvest ti hočem ostati v veselju in trpljenju, v življenju in smrti. Amen.«

P. M. LEKEUX, O. F. M. — P. EVSTAHIJ:

Marjetica — vzorna tretjerednica

(Nadaljevanje.)

5. Kelih trpljenja

Bila je tako osamljena in toliko je trpela, da je bil zdaj kelih napolnjen in da se je razlivalo prekipevajoče iz njega. Doslej je bila v molitvi našla zdravilo za vsako bridkost. »Življenje bi bilo pogosto zelo mračno,« je zapisala, »če ne bi zdaj pa zdaj prišel žarek od nebes, kateri razvedri dušo.« Toda zdaj ji je bila tudi ta luč odvzeta in vse je postalo v njej tema.

Pričela je zdvajati sama nad seboj, nad svojo ljubeznijo, nad vsem. Čutila se je strašno bedno in zapuščeno. Ali bo pač kdaj dosegla svoj vzvišeni namen, svetost?! Ali še sploh sme misliti na to?! Dokler jo je

podpirala milost, je bila mogla upati, da je močna, čednostna in vredna božje ljubezni, toda zdaj — bedna, brez pomoči, zapuščena — bi hotela skoraj obupati.

To je najhujše trpljenje, katero pošilja Bog izvoljenim svojega Srca, da jih očisti. Če je duša dospela na čiste vrhove odpovedi, če ji ljubezen vse nadomesti, tako da ne občuti več nobene zemeljske bolečine, tedaj jo obišče nova, nepoznana muka, ljubezen sama, katere hrepenenje ni utešeno.

Bog odtegne duši svoja tolažila ter jo pusti samo; čim večje je bilo njeno koprnjenje po njem, tem bolj pusto in prazno je zdaj v njej. Nobeno trpljenje se ne more z le-tem primerjati, zakaj tukaj je duša zadeta v svoji najgloblji notranjosti.

Tedaj je vse pusto in prazno v njej in izven nje. V svoji tesnobi, strahu in zapuščenosti išče svojega Gospoda, pa ga ne najde. Domišlja si, da je Bog tudi prej ni ljubil, ter meni, da je nevredna njegove ljubezni, zdaj vidi le še bedo in greh in njeno srce je ena sama rana.

Marjetica ni vedela, da je to prava pot k ljubezni, in njena mučena duša je tarnala in prosila pomoči.

»Jezus,« je vzdihovala, »ti edini poznaš napuh, ki napolnjuje moje srce kljub vsem pomanjkljivostim, katere ga delajo grdega v tvojih očeh. ... Prosim te, ozdravi me, o Jezus!«

»Delati moram dobro, to vem, uvidevam to, pa vendar tega ne izvršim! Ah, ko bi bila angel! Z enim samim poletom svojih kril bi se mogla dvigniti kvišku k dobremu! Toda jaz sem uboga ujetnica, prikovana na zemljo s težko verigo grehov!«

»Dobri Jezus, vzidi v moji duši kakor solnce v jutranji zori lepega dne. Čutim žejo po tvoji svetlobi, o ti Solnce božanske resnice. Pomagaj moji duši, ki hrepeni po tebi, napolni jo s svojo ljubeznijo! Potrebujem žarenja in ognja tvojega božjega Srca! ... Odpusti mi moje grehe, o Jezus!«

V svojo »Knjižico o ljubem Bogu« je napisala naslednjo nežno in prisrčno pesnitev, ki se pripisuje svetemu Frančišku Asiškemu in ki tako popolnoma izraža brikosti polno hrepenenje, katero je mučilo njeno dušo, da je bila kakor na natezalnici:¹

Tretja pesem, ki v njej ljubeča duša toži Kristusu svoje trpljenje:

Ljubi Zveličar, moj duh omaguje,
žejen je tebe: srcé hrepenéče,
kadar umakneš se, k tebi vzdihuje;
dokler ne najde te, kliče proseče;
le če se vrneš, zaupno miruje,
duša kot struna v ljubezni trepeče.

Dobrotno me posveti,
z menoj se mило skleni!
Ljubav, počivaj v meni
in srečo daj živeti!

Sladka Ljubezen! Poglej bolečine
ranjene duše, ki ogenj jo pali!

¹ Le-ti spevi niso prav za prav Frančiškovi, sestavljen jih je eden izmed njegovih duhovnih sinov, zmožnih umetnega pesništva, namreč blaženi Jakopone iz Todija (Jacopone da Todi). Pis. op. — Slovenski prevod se naslanja na italijanski izvirnik, ni pa dobeseden. — Prip. prev.

Notranji ogenj nikoli ne mine,
ladjo ljubavi zanašajo vali,
kam neki jadram?! — Naj Solnce zasine,
srečno pristanem naj k tvoji obali!

O, želim te objeti!
Čuj, pošlji moč mi svojo,
poljubi dušo mojo
in srcu daj živeti!

Vzel si srcé mi... Kaj hočem početi?!
Več ne spoznam se, Zveličar moj mili!
Kdor pa me vidi, povpraša z nasveti:
»Ali so drugi brez dela ljubili?
More li Kristus le vzdihne sprejeti?!«

Če ne ugajam ti v stiski in sili,
ko morem zgolj le trpeti,
ko ljubim brez dejanja,
ko duh o tebi sanja, —
ne morem več živeti!

Prej tak zgovorna, zdaj nema je duša,
bistro je videla, zdaj je pa slepa.
Velik prepad! — To v grozi okuša.
Molk govori — — Ko beži, jo oklepa
vez hrepenenja; uiti poskuša
ptička ujeta: ne reši se z lepa...

V ljubezni mora umreti,
brez tebe je kot nora,
vzdihuje brez odmora,
ne more več živeti!

Tako je Marjetica vložila tožbe svoje ljubezni v pobožni hvalospev, ki ga je bila brala znova in znova s solzami v očeh. Vse je bila žrtvovala, svoje nade, svoje načrte, svoje življenje, da bi našla Jezusa, svojo edino dobrotno in svojo edino srečo — in sedaj se ji je tudi on odtegnil! Niti ne ve, če ga je ljubila, in če ga bo sploh kdaj spet ljubila... Ali ni bilo vse samo prevara?!... Čutila se je tako utrujeno, tako grozno zapuščeno. Zdelo se ji je, kakor da se pogreza brez rešitve v črno neizmerno morje. Iz njene duše, ki so jo mučile dvojbe, se je iztrgala edina molitev, katero je še mogla opraviti: »O Gospod, daj mi moči, da vse storim, kar tirjaš od mene ti, in potem tirjaj od mene, kar hočeš!« Okusila je zdaj vso grenkost trpljenja, izpila je trpki kelih do dna, kar je prihranjeno dušam, ki so žrtve in katere hočejo trpeti s Kristusom vred. Njeno srce je imelo prestati svojo smrtno grozo kakor nekoč božji Mučenik.

Toda bila je polna vdanosti ter je sprejela zadostilno daritev, katere zdravilno moč je spoznala. Ponižno in odločno je sredi svojih dušnih bolečin izrekala svoj »Fiat«² (»Zgodi se«), kakor njen božji Učenik.

»Daj torej, moja duša,« je zapisala v svojo knjižico, »prepusti zaprejš Bogu, naj ti pokaže pot... Sprejmi vse, luč in temo, tolažbo in zapuščenost! Pozabi nase docela! Odreci se temu, da bi hotela uživati zaupno občevanje z Bogom tako, kakor bi se tebi ljubilo; vsak način, da se posvetiš, ti bodi enak, ne želi si niti svetlobe niti veselja.

² Fiat je latinska beseda, velelnik od glag. »fieri« — zgoditi se. — Prip. prev.

Tvoja naloga tukaj na zemlji se mora omejiti na to, da boš ljubila Boga in pozabila sama na sebe, da boš pripravljena, njega ljubiti v trpljenju in trpeti iz ljubezni'.³ Naj se zgodi, o Jezus.◀

Jezus je odgovoril na njene tožbe:

Tvoja ljubezen umérjena bodi,
čednosti ni in lepote brez reda;
ko hrepenenje po meni te vodi,
duh tvoj prenôvi se, moč naj poseda!
Božja ljubav, ki je meni po godi,
tam je, kjer zgine nemir in pa zmeda.
Ni dosti le cveteti:
po šadu ceniš drevje;
ljubezni ljub mi spev je,
če v delih znaš žareti!

Kar sem ustvaril, je vse urejeno
— dobro poglej! — po številu in meri;
vse po namenu biló je storjeno,
zemlja, vesoljstvo, po moji izbiri:
upa naj váme srcé, posvečeno,
moji ljubezni, zasidrano v veri!
Spet mogla me objeti
boš, moja sestra — duša
naj volja tvoja skuša
z zaupanjem žareti!

Takšne besede so razsvetlile njeno dušo, pozabila je na svoje trpljenje ter je mislila le še na ljubezen. S pevcem slavospeva je odvrnila Zveličarju:

Kristus, ti meni srcé si odnesel,
praviš, naj v sponah ljubezen ostane,
ah, li mogoče je, ko me pretresel
ogelj je tvoj — in globoke so rane
duše ljubeče! težkó je v telesu!
Biti ne more brez blažene mane ...

Ti dal si mi žareti —
— železo v ognju zgine,
meglico soj prešine —
Naj v tebi smem živeti!

Jezus, zakaj si me v peč to ognjeno
svoje ljubezni pogreznil s poljubi
božje svetosti — in sebe v zameno
duši izročil, da ganjena ljubi
tebe brez mere — za vsako te ceno
hoče imeti — O Luč, ki nas snubi! —

Ne neham koprniti,
to bolj je krivda tvoja:
brez tebe, sreča moja,
ne morem več živeti!

³ P. de Schryver, Blaga volja. — Op. pis.

Ti tudi sam se ljubezni ubranil
nisi, Gospod: iz nebes si stopiti
hotel na zemljo, ker greh nas je ranil,
smrt nam zadal je — človeških se bitij
tvoje usmili Srcé; da ohranil
bedni ti rod, si nas hotel ljubiti,
na križu za nas umreti,
za nas ubog postati,
po tebi da bogati
bi mogli mi živeti!

Bolj si nas ljubil kot oče in mati,
v Srcu je tvojem ognjeno središče,
milost ljubečo si hotel nam dati:
tvoja dobrota zgubljene le išče
v svetu ovčice, da spet popeljati
more jih v svoje božansko svetišče.
Ti vse si hotel vneti
za božje vrelce žive,
za vence ljubezni,
da mogli bi živeti.

Močna ljubezen mi pamet je vzela,
tebi pa tudi: saj svet te je križal!
Tvoja Modrost se v ljubavi je vnela,
da si na zemljo se našo ponižal,
vzor in vodilo nam tvoja so dela,
kak naj bi človek se k tebi približal.
Za té želim umreti,
kot ti si, Jezus, záme!
Da moj te duh objame,
preneham naj živeti!

Jezus, o Jezus! Ljubezen ti moja,
moja ljubezen in moje življenje! —
Kristus ljubeči, naj duša bo tvoja,
naj jo očisti ljubeče trpljenje,
ljubim naj sredi bridkosti in boja!
Jezus, ljubezen, srcá koprnenje!
Da mogla te objeti
bo duša v večnem raju,
na preizkušnje kraju
preneham naj živeti!

Ne, Marjetica se zanaprej ni hotela nič več pritoževati. Hotela je pozabiti na svoje bridkosti ter misliti na trpljenje svojega božjega Učenika; hotela je svoj lastni križ veselo zadeti náse, da bi olajšala njegovo breme, dá, bila je srečna, da je deležna njegovega mučeništva. Mislila je na to, da je bil tudi on iz ljubezni trpel na vrtu Oljske gore, v osamljenosti in temi — še veliko bolj strašno kakor ona — in da sme svoje ustnice potopiti v njegove kelih. On hrepeni po njenem trpljenju, da ga združi s svojim za rešenje duš; rada mu ga hoče darovati.

»Nikoli nočem pozabiti, kaj je Jezus pretrpel za mene«, je zapisala ter dostavila:

»Veliko načinov trpljenja sem spoznala, mnogo sem tukaj na zemlji pretrpela, toda izkusila sem, da nam trpljenje pomaga, da se odtrgamo od svetá in da tem bolj ljubimo Jezusa. Življenje je pogosto težko in bridko; trdo je, pričeti dnevno delo, če se Jezus skrije naši ljubezni... Toda vprav tedaj gleda na nas iz nebes, prijatelj naših duš. Prosi nas, naj mu poklonimo svoje trpljenje in svoje solze, potrebuje naših bridkosti in solz za duše... za našo dušo! In tam zgoraj je zrak tako čist! Nebesa so tako lepa, povračilo in plačilo tako bogato!«

Marjetica je zdaj razumela ves globoki, skrivnostni in čudoviti zmisel svetega trpljenja,⁴ njegovo moč, zaklade ljubezni, ki jih hrani v sebi; razumela je, da je trpljenje »ženitovanjsko svatovsko oblačilo Kristusovo«. Tako je izvoljna nevesta Križanega končno dospela na konec poti, h »griču dišeče mire«,⁵ kjer se človek nauči, trpljenje ljubiti, in kjer ga duša sprejme nase z neizrekljivim veseljem kot kraljevsko oblačilo za praznik rajske ženitnine božjega Jagnjeta.

»Trpljenje«, je zapisala, »se v pobožni duši razširi kakor ostra jedka tekočina v rani.«

»Počasi predira odprto meso in napravlja pekoče bolečine. Toda boleči učinek zdravila je zagotovilo ozdravljenja.«

»O moja duša, pusti vendar, naj prevzame bolečina tvojo notranjost! Sprejmi to zdravilo in pri tem ne razlij nobene kapljice!«

»In če se trpljenje pogostokrat razlije čez tebe, ti pa to voljno sprejmeš s požrtvovalno vdanostjo in z veseljem, ker prinaša mir srca, boš spoznala razkošno radost trpljenja in njegova grenkost se bo zate spremenila v skrivnostno sladkost.«

»Razkošna radost trpljenja!« Zmagoslavni vzklik po premagani preizkušnji; najvišja stopnja človeške modrosti, dokončno zmagoslavje nad gospostvom ter oblastjo bolečine! Nič ji poslej ni moglo več škodovati. Trpljenje je postalo zanjo hrana, redilni kruh in pa sladko krepilo. Prosta in močna, očiščena in odtrgana od sebe ter stvari, ravnodušna nasproti vsemu, kar ni Bog, je sedaj iskala križ kot edino dediščino in bila je pripravljena, biti orodje v božjih rokah in v Gospodovo čast. Zdaj je z vso dušo mogla iti na veliko delo, za katero jo je poklical.

»Moj Jezus,« je rekla na koncu poskušnje, »tako pogosto slišim, da mi govori tvoj ljubeznivi glas:

»Moj otrok, bodi zmerom delavna, misli na druge, delaj za druge, obiskuj ubožce, tolaži žalostne, ne daj si niti trenutka časa, da bi se povrnila v temni labirint⁶, v strašno jamo, kjer si tako veliko pretrpela. Delaj, veseli se, razvij se na žarnem solncu ljubezni do bližnjega!«

Da, Zveličar, to hočem. Zahvalim se ti! Ah, ko bi imela angelska krila, da bi se dvignila kvišku k dobremu! O da bi mogla zmiraj zajemati iz prebogatega vrelca tvojega božjega življenja!

Tako pa moraš ti stopiti iz nebes doli k meni, o dobri Jezus. Po-

⁴ Sveto je trpljenje, kadar ga sprejme duša voljno in pretrpi povsem vdanost v voljo božjo in celo z veseljem; ne kakor da je trpljenje samo na sebi kaj prijetnega, marveč zato, ker daje duši priložnost, pokazati Bogu nesebično in požrtvovalno ljubezen. — Prip. prev.

⁵ Mira je rjavordeča, za okus grenka, toda blagodišeča cedikasta smola, zelo zdravilna, ki se pridobiva na balzmovih drevesih rznih vrst. Balzam (beseda arabskega izvora) je gost, močan in prijetno dišeč sok, ki zdravi in celi rane in lajša bolečine. — Prip. prev.

⁶ Labirint (iz grške besede: labýrinthos) = ogromna zgradba v srednjem Egiptu, dalje zgradba s premnogimi hodniki, tako da se je človek lahko zgubil v njej in ni mogel najti pravega izhoda; takšen je bil labirint na otoku Kreti, zgradil ga je bajeslovni Dajdal (Daidalos). — Prip. prev.

trebna sem te, pridi, prinesi mir moji ubogi duši. Napolni moje srce s svojim naukom, s svojo resnico, s svojo ljubeznijo in s svojo gorečnostjo, ki se nikoli ne utruji. ... O Jezus, dobri Učenik, ti si me obsul z darovi. Če prestanem ter pretrpim vse trpljenje in prelijem celo svojo kri, da bi ti povrnila toliko ljubezni, ni to nič; moje srce in moje življenje je premalo; moram še druge duše pridobiti za tebe.

V vseh svojih delih ljubezni hočem ostati združena s tvojim božjim Srcem. Delaj ti v meni in za mene, o Jezus!« (Dalje prihodnjič.)

GIOVANNI PAPINI — F. T.:

Ki pride . . .

V hiši nazareški razmišlja Jezus o določilih postave, toda šele v prerokih, v tožeh in ognjevitih besedah prerokov, spozna svojo usodo. Napovedi so stanovitne kakor udarci na vrata, ki jih ne odpre živa duša; vračajo se in obnavljajo, vedno iznova, nikoli se ne preklicajo in utajé. Razodevajo strahotno natančnost, nadrobno urejenost, ki vzbuja grozo, so malone zgodovina prihodnosti in neizpodbitna priča.

Ko se Jezus, nastopivši pri tridesetih letih, predstavi ljudem kot Sin človekov, ve, kaj ga čaka, vse do poslednjega; njegovo bodoče življenje je natanko načrtano v knjigah, ki so jih spisali pred njegovim zemeljskim rojstvom.

Ve, da je Bog obljubil Mozesu novega preroka: »Preroka jim bom obudil izmed njih bratov, enakega tebi, in položil bom svoje besede v njegova usta, in govoril jim bo vse, karkoli mu bom zapovedal.« Zakaj Bog bo s svojim ljudstvom sklenil novo zavezo: »Ne zaveze, kakršno sem sklenil z njih očeti, ... temveč dal bom svojo postavo v njih prsi in jo zapisal v njih srce, ... milosten bom njih pregrehi in se ne bom več spominjal njih grehov.« Zavezo, klesano v duše in ne v kamen; zavezo odpuščanja in ne kazni. In Mesija bo imel predhodnika, ki ga bo naznanil: »Glej, jaz pošljem svojega angela, ki bo pripravljal pot pred mojim obličjem.« »Rojeno nam je dete — kliče Izaija — in njegovo ime je: čudoviti, svetovalec, Bog, močni, oče prihodnje dobe, knez miru.«

Toda ljudje bodo zanj slepi in ga ne bodo slišali. »Zaslepi srce tega ljudstva in zamaši njegova ušesa in zapri njegove oči, da ne bo videlo s svojimi očmi in ne slišalo s svojimi ušesi in ne umelo s svojim srcem in se ne izpreobrnilo.« »In on bo ... kamen spotike in skala pohujšanja obema hišama Izraela in v zadrgo in pogubo prebivalcem Jeruzalema.« Ne bo mu na tem, da bi se postavljaj in ponašal; ne bo prišel kot ponosen zmagovalec. »Raduj se, hči Sionska, veseli se, Jeruzalem! Glej, tvoj kralj pride k tebi; pravičen je in Odrešenik; pohleven je in sedeč na oslici in sicer na osličinem žrebičku.«

Prinesel bo pravičnost in potolažil nesrečne: »Gospod me je mazilil; oznanjeval krotkim me je poslal, da ozdravim tiste, ki so potrtega srca, da oznanjam ujetnikom odpuščanje in zaprtim, da se jim bo odprlo ... da potolažim vse žalujoče.« »Krotki bodo še večje veselje imeli ... in revni se bodo veselili, ker zginil je njih zmagovalec, končan je zasmehovalec in iztrebljeni so vsi, ki so nad krivico čuli.« »Tedad se bodo odprle oči slepih in ušesa gluhih bodo odprta. Tedaj bo skakal hromi kakor jelen in razvezan bo jezik mutastih.« »Jaz Gospod sem te poklical v pravičnosti ... da odpreš oči slepcem in izpelješ iz zaporov vklejenega, iz ječe tiste, ki sede v temi.« Toda sramotili in mučili ga bodo ravno tisti, ki bi jih rad

rešil. »In vidimo ga, pa ni, da bi ga gledali in da bi hrepeneli po njem, ki je zaničevan in najzadnji med ljudmi, mož bolečin in izkušen v slabosti, in kakor zagrnjen je njegov obraz in zaničevan, zato se tudi ne oziramo nanj. Zares, on je sprejel naše bolezni in si naložil naše bolečine; in mi smo ga imeli kakor za gobavega, kakor za udarjenega od Boga in ponižanega. On pa je ranjen zaradi pregreh naših, potrten zaradi hudobij naših; zaradi našega miru je kazen na njem in njegova rana nas je ozdravila. Mi vsi smo zašli kakor ovce, vsakteri se je oddaljil na svojo pot; pa nanj je naložil Gospod pregrehe nas vseh. Darovan je, ker je sam hotel, in ne odpre svojih ust; kakor ovca ga peljejo k moritvi in kakor jagnje pred tistim, ki ga striže, molči in ne odpre svojih ust... Iztrgan je iz dežele živih; zaradi hudobije svojega ljudstva sem ga udaril... In Gospod ga je hotel streti v slabosti; pa če bo dal za greh svojo dušo, bo videl večni zarod in volja Gospodova se bo po njem dopolnjevala. Za to, kar je trpela njegova duša... bo on sam pravični, moj hlapec, mnoge opravičil s svojim znanjem in njih grehe bo on sam nosil.« Ne bo se ustrašil najhujših psov: »Svoje telo sem dal onim, ki bijejo, in svoja lica tistim, ki pulijo; svojega obraza nisem obrnil od tistih, ki so me preklinjali in pljuvali vame.« V zadnji uri bo vse proti njemu: »Zoper mene govore z zvijačnim jezikom, obsipajo me s sovražnim govorjenjem in se bore zoper mene brez vzroka. Ne da bi me ljubili, še zasledujejo me; jaz pa molim. Za dobro mi dajejo hudo in sovraštvo za mojo ljubezen.« »Saj veš — kliče Sin Očetu — kako mi očitajo in me sramote in kako me grde... In čakal sem, da bi se komu smilil, pa ni ga bilo; da bi me tolažil, pa ga nisem našel. In dali so mi za jed žolča in v žeji so me napojili s kisom.«

In nazadnje ga bodo pribili na križ in si razdelili njegova oblačila. »Ker veliko psov me je obstopilo, zbor hudobnežev me je obkrožil. Roke in noge so mi prebodli... Gledali pa in opazovali so me, razdelili so si moja oblačila in čez mojo suknjo so vadjali.« Prepozno se bodo osvestili, kaj so storili: »In gledali bodo njega, ki so ga prebodli, in silno bodo plakali za njim kakor za edinorojencem in žalovali bodo za njim, kakor se navadno žaluje ob smrti prvorojenca.«

»In molili ga bodo vsi kralji zemlje, služili mu bodo vsi rodovi; ker bo otel ubožca iz rok mogočnežu in bo otel duše ubožcev.« Otroci njih, ki so te poniževali, se ti bodo priklanjali; čistili bodo stopinje tvojih nog vsi, ki so te zaničevali.« »Zemljo zagrinjajo teme, in mrak ljudstva: nad teboj, Izrael, pa vzhaja Gospod, in njegova slava se bo videla v tebi in narodi bodo hodili v tvoji svetlobi in kralji v blesku, ki ti je izšel. Dvigni naokrog svoje oči in glej: vsi ti se zbirajo in k tebi prihajajo: tvoji sinovi prihajajo od daleč in tvoje hčere vstajajo od vseh strani.« »Za pričevalca sem ga postavil ljudstvu, za vodnika in učenika narodom... In narodi, ki te niso poznali, bodo tekli k tebi, Izrael, zaradi Gospoda, tvojega Boga.«

Teh in drugih besedi se spominja Jezus na predvečer svojega odhoda. Vse ve in se ne brani; vnaprej ve odslej za svojo usodo, za ne-hvaležnost src, za gluhost prijateljev, za sovraštvo mogočnikov, za udarce, pljuvanje, psovke, zasmeh, sramotenje in žalitve, za pribijanje rok in nog, za muke in smrt, ve za vse strahotne preizkušnje moža bolečin in vendar se ne umakne.

Ve, da Hebrejci, telesni in posvetni, zagrenjeni od ponižanj, polni mržnje in zlih misli, ne pričakujejo Mesije, ki je reven, zasovražen in pohleven. Vsi razen vidcev in glasnikov sanjajo o zemeljskem Mesiju, o obo-roženem kralju, o drugem Davidu, o vojščaku, ki bo napravil pokolj med sovražniki, prelival pravo kri, rdečo kri sovražnikov — in nato sijajnejšo,

kakor je bila sploh kdaj, zopet postavil palačo Salomona in Salomonov tempelj; in vsi kralji mu bodo plačevali davek; ne davščine ljubezni in spoštovanja, temveč davek v težkem zlatu, v veljavnem srebru; in ta kralj te zemlje se bo maščeval nad vsemi sovražniki Izraela, nad vsemi, ki so trpljenje nalagali Izraelu, ki so izraelsko ljudstvo imeli v sužnosti; sužnji bodo gospodarji in nekdanji gospodarji bodo postali sužnji; in prestolnica vseh dežel sveta bo v Jeruzalemu; kronani kralji bodo poklekali pred prestolom novega kralja izraelskega. Polja Izraela bodo rodovitnejša od vseh drugih; pašniki Izraela bodo najsočnejši in črede se bodo množile v neskončnost; pšenico in ječmen bodo želi po dvakrat na leto; njih klasje bo zrnato kakor še nikoli; in po dva moža se bosta upogibala pod težo enega samega grozda; v mehove ne bodo mogli pospraviti novega vina niti ne v oljenicah shraniti vsega olja; med bo dobiti po drevesnih votlinah in v živi meji kraj ceste; in veje dreves se bodo šibile pod težo sadov in sadovi bodo sočni in sladki, kakor niso bili še nikoli.

To si obetajo čutni in posvetni Hebrejci, ki živijo okoli Jezusa. In ve, da jim tega, kar hočejo, ne more dati; da ne more biti zmagoviti vojščak in ne ponosen kralj, vzvišen med podjarmljenimi kralji. Ve, da njegovo kraljestvo ni od tega sveta. Dati more samo malo kruha, svojo kri in vso svojo ljubezen. In ne bodo verovali vanj, mučili ga bodo in usmrtili kot sleparja in razbojnika. Vse to ve, kakor da bi bil že na lastne oči videl in pretrpel na lastni duši in telesu. Ve pa tudi, da bo seme njegove besede, vrženo v zemljo med trnje in osat in pohojeno od nog morilcev, vzkliko prvo pomlad, nato po malem brstelo, raslo izprva kakor grm, ki ga je razkuštral veter, in se nazadnje razraslo v drevo, ki bo s svojimi vejami prepreglo zemljo in bodo vsi ljudje lahko sedeli v njegovi senci in se spominjali smrti njega, ki je zasejal besedo.

P. ANGELIK:

Beseda božja in življenje

*»Vse pa naj se vrši dostojno
in po redu.« (1 Kor. 14, 40.)*

Nad klečavnikom nekega prijatelja, ki nikdar ni začel svojega dela, ne da bi za hip preje nanj pokleknil, sem našel napisane sledeče besede: »Stori to uro kaj koristnega. Ne odlašaj za prihodnjo uro, kar lahko to uro storiš«.

Uredi vse, kar najdeš v tvoji okolici ali v tebi samem v neredu.

Porabi dobro četrt ure, ki ti jo je Bog sedaj dal, ker drugače boš to pozneje obžaloval.

Dela z navdušenjem, pa vendar brez naglice, kajti tistemu nikoli ne manjka časa, ki ga zna prav porabiti. — Zavedaj se da delaš pred obličjem Boga samega. — Če si žalosten kliči ga na pomoč. — Če si nemiren, se ozri nanj in nadaljuj s svojim delom.

Vsaki minuti je določeno njeno delo. Kar nam največkrat manjka, ni čas, ampak mir in stanovitnost.

Bog ne zahteva od nas uspehov in tudi ne, da bi končali svoje delo. On zahteva od nas le, da delamo. Kdor ob zaključku svojega življenja nima veselja, da bi videl, da je njegovo delo dokončano, stoji pred obličjem božjim prav tako visoko kakor tisti, ki gleda na svoje uspehe.

Je-li dosega našega cilja tako važna za blagor sveta, da moramo tako mrzlično delati, da ga dosežemo pred našim koncem?

Svet je bil in živel, preden smo bili mi tukaj, in bo bival in živel tudi tedaj, ko nas več ne bo. Zaslepljen je tisti, ki si vedno domišlja, kako je neizogibno potreben!

Kako bi pod vplivom takih misli delo človeka ne bilo koristno in zaslužno in prav nemogoče je, da bi po končanem delu ne prišel mir v dušo takega človeka.

DR. P. HILARIN FELDER O. M. CAP. — ATOM:

Čistost in spokornost sv. Frančiška

(Nadaljevanje.)

Obenem, ko je bežal pred nevarnostjo, se je Frančišek tudi vadal v pokori.

Pokora, vaja v pokori, življenje pokore imenuje novi zakon sploh celo krščansko življensko pojmovanje. Ker je Frančišek nameraval celi svet privedi nazaj k pravemu krščanskemu življenju po evangeliju, so frančiškansko pridigo in gibanje kratkomalo imenovali pridigo pokore in pokret pokore. Manjši bratje sami, ki so nastopali kot pionirji tega gibanja, so se spočetka imenovali »asiški spokorni bratje«. In celo v svoji oporoki, ko ustanovitelj gleda nazaj na svoje prve dneve, pripominja: »Gospod mi je dal bratu Frančisku, da sem tako začel pokoro delati.« V zvezi s tem se je pokazalo celo življenje uboštva, ponižnosti, preprostosti in čistosti, kakor so ga bratje obljubili in spolnjevali kot življenje pokore. V resnici zahteva to življenje v visoki meri spokornega duha in predstavlja neprestano vajo pokore.

Frančišek je oboje dvignil do pravega junaštva v pokori. Od prvega dne, ko je začel se odtegovati svetu, si je nalagal tako težka spokorna dela, da so ga zaradi tega zasmehovali kot norca. Ko je kmalu nato pred asiškim škofom slekel svojo fino obleko in jo dal nazaj svojemu očetu Petru Bernardomu, je na golem telesu nosil spokorno obleko. Nato si je napravil izredno sirovo, raskavo in ubogo suknjo, da bi z njo svoje meso noč in dan križal. Če mu je bila kdaj dana mehka obleka, je znotraj vanjo vpletel vrvi, kajti dejal je po izreku večne resnice se mehkih oblačil ne sme iskati v kočah ubogih, ampak le v knežjih palačah. Ko so ga vprašali, kako se more pri tako tenki obleki varovati pred ostrim zimskim mrazom, jim je odgovoril: »Če bi v naši notranjosti gorel ogenj hrepenenja po nebeški domovini, bi lahko prenašali zunanji mraz.« To je dejal, da ne bi moral priznati, da je pri svoji ubogi obleki večkrat skoraj zmrznil. Nekega dne, ko je pri ostrem mrazu in hudem severnem vetru še bos, se ga je lotil občutek malosrčnosti. Ko se je tega zavedal je šel kvišku na neki grič, kjer je vedel, da bo sam. Hitro je slekel svojo haljo in se napol gol izpostavil ostremu severnemu vetru. Potem je dejal sam sebi: »Kako prijetno bi mi zdaj-le bilo, če bi imel kako suknjo!«

Celo ponoči je obdržal svojo ostro obleko. Ta, kakor tudi njegov spokorni pas, sta bila edino varstvo proti nočnemu mrazu. Nikdar si ni privoščil kake odeje. Njegovo ležišče so bila gola tla. Spal je malo in največ sede. Za blazino mu je bil kamen ali kos lesa, v najboljšem slučaju skupaj zvita vreča.

Kakor glede obleke, tako se je tudi pri hrani odpovedal vsemu, kar ni bilo neobhodno potrebno za ohranitev življenja. Pripominjal je namreč, da je komaj mogoče zadostiti telesnim potrebam, ne da bi človek služil čutnemu nagnenju. Večji del leta se je strogo postil. Pri tem se je zgodilo,

da po 40 dni ni ničesar jedel, da bi posnemal Zveličarjev post. Vendar je na koncu postnega časa zaužil košček kruha, da bi se ne mogel hvaliti, da je storil kaj enakega, kakor božji Učenik.

Pa tudi ob navadnih časih se je glede mere in načina jedi omejil na najpotrebnejše. Redko je užival kaj kuhanega in če je to dovolil, tedaj je jedi napravil neokusne s tem, da jim je primešal vode ali pepela. Da bi njegovi bratje ne opazili, da dela to iz zatajevanja, je izjavil, da sta sestra voda in brat pepel čista. S skoraj rafinirano iznajdljivostjo se je znal v takih in podobnih spokornih delih vaditi celo tedaj, če je bil od visokih gospodov povabljen k mizi. Da bi dobrotnikov ne razžalil ter da bi zadostil evangelijski zapovedi, jesti od vsega, kar se pred koga postavi, je poskusil nekoliko mesnih in drugih izbranih jedi. Ostalo, kar se je zdelo, da je, je pa vtaknil v zbuhlino svojega oblačila, vendar je pa vkljub temu nesel roko k ustom, da bi nihče ne opazil, kaj dela. O uživanju vina, ni da bi govorili, saj si ni privoščil niti dovolj vode za pijačo, čeprav je koprnel od žeje.

K temu so prišla še druga spokorna dejanja. Ravnal je s svojim telesom kakor s tovarno živino, ki jo kdo stalno kroti in drži na vajetih. Egidij je prisluškoval gotovo svojemu redovnemu očetu, ko pravi: »Telo spokornega brata je kakor vprežna živina. Če še toliko dela in če je še tako dobro hranjena, vendar ne teče tako, kakor bi želeli, če ne čuti šibe«. Po tem načelu je Frančišek krotil svoje telo v dnevih zdravja in boleznih s nezasišano brezobzirnostjo. Nikdar ni prizanašal svojemu telesu in ravnal je z njim v besedi in dejanju tako, kakor bi to bil njegov najhujši sovražnik. Če se je isto, bodisi samo od sebe bodisi po navdihu satanovem pokazalo okorno, se je moralo zato dvakrat pokoriti. Tomaž Čelanski nam pripoveduje naslednji dogodek, ki ga je bil slišal iz ust nepoklicanega očividca.

Frančišek je bil neko noč v samostanu Sartiano vsled molitve in pokore zelo utrujen. Tedaj mu je skušnjavec zaklical: »Frančišek, Frančišek, Frančišek!« Ta je odgovoril in dejal: »Kaj hočeš?« In hudobec nato reče: »Ni ga grešnika na svetu, kateremu bi Gospod, če se je enkrat spokoril, ne odpustil, vendar kdor samega sebe s trdo pokoro umori, ta vekomaj ne bo našel usmiljenja«. Takoj je spoznal svetnik zvižajoč sovražnika, ki ga je hotel zapeljati v mlačnost. Vendar ta še ni smatral svojo igro za izgubljeno ter je svetniku predočil, kako pravično bi bilo, da bi si tudi on ustanovil svoj domač dom in družino. Obenem mu je naslikal tako življenje pred njegovimi čuti v najbolj kričečih barvah. Ko je Frančišek to zapazil, se je slekel, se grozovito bičal z vrvjo in pri tem dejal: »Ej brat osel, to se ti prilega, da tako čutiš bič. Halja je last reda, te ne smemo ukrasti. Če pa hočeš ti pobegniti od tod, pa teci.« Toda skušnjava ni prenehala, čeprav so bili že vsi njegovi udje ranjeni od bičanja in je po celem telesu krvavel. Tedaj je odprl celico, šel na vrt in se vrgel gol v kup snega. Potem je s polnimi rokami grabil sneg in iz njega oblikoval sedem stebrom podobnih kep. Te je postavil pred se in takole nagovoril svoje telo: »Glej, ta velika je tvoja žena, prihodnje štiri so tvoja dva sinova in hčerke, ostali dve sta hlapec in dekla, ki jih moraš imeti kot svoje služabnike. Sedaj pa hiti da vse oblečeš; kajti one umirajo od mraza. Če ti je pa mnogotera skrb zanje težka, tedaj služi skrbno svojemu nemu Gospodu.« Tedaj se je slepilo umaknilo.

S tem stanovitnim in nepopustljivim krotanjem je spravil polagoma svoje telo popolnoma pod gospostvo duše. Ta je z njim razpolagala, kakor s povsem voljnim orodjem. Kakorkoli visoko se je povzdignila v

svetosti, nikdar več se telo ni ustavljalo, da zdelo se je, da celo dušo prehiteva. Njen žar ga je tako olajšal, da je kakor za stavo z njo vred po Bogu hrepenel, kakor pravi pismo: »Mojo dušo žeja po tebi o Bog, kako mogočno hrepeni po tebi moje meso.« (Ps. 62., 2.) Vsakdanja in nepretrgana navada prilagoditi se duši je postala njegovemu telesu potreba, da, v drugo naravo.

Najsvetleje pa je zažarel heroični spokorni duh Frančiškov v zadnjih dveh letih življenja, ko ga je Gospod sam sprejel v visoko šolo trpljenja. S Kristusovimi ranami na križ pribit in z neizrekljivo bolečin polnimi boleznimi izčrpan ni ohranil samo običajne vedrosti duše, ampak se je do zadnjega upiral, da bi svojemu telesu preskrbel najmanjše olajšanje. Kakorkoli so tudi njegovi bratje vanj silili, naj popusti od strašnih spokornih vaj, vendar se ni mogel v to podati. Končno ga je znal zaupen brat pregovoriti: »Povej mi oče, je-li tvoje telo, dokler je le moglo, tvojim ukazom pazljivo slušalo?« Nato je dejal Frančišek: »Gotovo, sin moj, to spričevalo mu moram dati, da je bilo v vsem pokorno, se nikdar ni ščitilo, ampak tako rekoč brez pomisleka izvršilo vsa povelja. Ni se balo nobene truda, ni se izognilo nobeni neprijetnosti, dokler je moglo zadovoljiti moje ukaze. V tem oziru sva bila on in jaz popolnoma edina, da sva brez vsakršneboli nesloge Kristusu služila.« Tedaj mu je dejal brat: »Kje torej oče je tvoje dobrohotno mnenje, kje tvoje usmiljenje, kje tvoje najbolj nežno čustvovanje? Ali je to vredno povračilo zvestega prijatelja, dobrote sprejemati in jih v času potrebe darovalcu po zaslugah ne povrniti nazaj? Kaj bi bil zamogel izvršiti v službi tvojega Gospoda Kristusa brez pomoči svojega telesa? Ali se ni, kakor sam priznavaš, izpostavilo vsaki nevarnosti?« »Priznam, sin moj, da je vse to res,« je dejal Frančišek. Brat je nadaljeval: »Ali je torej prav, da tako zvestemu prijatelju v taki stiski ne pomaga, ki je sebe in vse, kar je njegovega, zaradi tebe do smrti žrtvoval? To naj bo daleč od tebe, oče, ti ki si pomoč in oporišče žalostnih, daleč od tebe naj bo tak greh pred Gospodom.« To je napravilo vtis na svetnika. Poln usmiljenja je pogledal svoje izčrpano, od bolečin potrto in skoraj napol mrtvo telo in rekel: »Veseli se telesni bratec in odpusti mi, vnaprej bom rad ustregel tvojim željam in z ljubeznijo bom odstranil tvoje tožbe.« Usmiljenje z zvestim prijateljem, s katerim je celo svoje življenje ravnal kakor s svojim sovražnikom je bilo prav tako pristno, kakor njegova prejšnja neusmiljenost. Celo, ko je napočil dan njegove smrti, se je smatral dolžnega, da javno prizna njemu nasproti, da je veliko grešil proti bratu telesu.

Tudi svoje učence je Frančišek vzgajal k telesnemu zatajevanju. Navajal jih je, naj vzrok svojih napak in nepopolnosti ne iščejo z lahka izven sebe, marveč naj jih pišejo na račun lastnega mesa, ki se duhu upira. Dejal je: »Mnogi, ki greše, dolžijo zaradi tega hudobnega duha ali bližnjega. Povsem po krivici; kajti vsak ima svojega sovražnika v svoji oblasti, svoje telo namreč, s katerim greši. Srečen zato oni služabnik božji, ki drži tega svojega sovražnika vedno pod svojo oblastjo v ujetništvu in se modro pred njim pazi. Ako to dela, mu noben drugi, ne vidni ne nevidni sovražnik ne bo mogel škodovati.«

Svetnik se je zato od prve ure naprej neprestano trudil, da bi svoje brate navajal k čuvanju in krotanju zunanjih in notranjih čutov. En sam zgled nam kaže vso tozadevno strogost ustanovitelja. Proti koncu leta 1209 je prišel Oton IV., ki je bil 4. oktobra v Rimu prejel cesarsko krono, v Asiz. Njegova pot ga je vodila tik poleg koč Rivo Torto, kjer se je pravkar mudil Frančišek s svojimi. Vse je hitelo, da bi videlo nemškega

cesarja v blesteči krasoti in s krasnim spremstvom. Frančišek pa ni šel niti pred vrata svoje kočje in ni dovolil niti enemu izmed svojih bratov, da bi gledal dvorni sprevoz. Le enega je poslal tjakaj naj sprevoz spremlja in cesarja venomer opominja na minljivost njegove zemeljske slave.

(Dalje prih.)

P. GVIDO:

Mati in Sin

Sivi, težki oblaki še vise nad pustim, strašnim pozoriščem. Zatemnelo sonce se polagoma spušča kot mrtvo obličje proti velikemu morju. Zemlja, ki je svoja kamenita prsa s silnim bobnenjem razklala in se je v mrzlični grozi tresla, se je pomirila. Pisana množica, ki se je naslajala na

krvi, se je zatekla v mesto, kjer so vstali mrtveci večali njen strah. Mir in tihota nastaja, sobota se bliža. Od morja bolečin izmučena, stoji s sklenjenimi rokami in izjokanimi očmi Mati pred mrtvim svojim Sinom. Njegova glava se je sklonila na prsa, smrtno beli, fini obraz je preprežen s posušenimi nitkami krvi, obdan s strnjenimi valovitimi lasmi in z vencem trnja. Telo, čigar kosti se dajo prešteti, se je nagnilo še bolj naprej.

Še enkrat odgrne sonce svoj zastor, njegov zlati sij se še enkrat razlije čez Mrtvega na križu, čez obličje Matere-trpinke, ki je ozarjeno in poveličano po trpljenju. Megla se raztrga, polagoma se razblini, v prekrasni modrini se razgrne nebo nad prizorom in objame štiri, ki so ostali sami: Sina, Mater, učenca in skesano grešnico. Sobotna zarja, ki ji sledi veliki Gospodov dan.

Dopolnjeno je! Nebesa naj bodo zahvaljena. Toda, kaj se je zgodilo? Še dve uri in sobota se začne. Mrtvi božji Sin mora biti pokopan. Kako, kje? Ti ljudje sami, brez pomoči. Na Kalvariji so bile marsikatero globeli, kamor so pokopavali zločince. Nevarno je bilo, da bodo judovski hlapeci

Kristusa pokopali, zakaj sobota se je bližala in sobotni dan ne sme nihče viseti na križu. Minuta je bežala za minuto. Srce žalostne Matere so objele nove bolečine. Ali za njo še ni vse dopolnjeno? Ali naj sama dočaka in doživi še zadnjo in največjo sramoto, sramoto groba zločinca? Kdo naj pomaga njej, ki je bila uboga in brez moči?

Sila je velika. In vendar je hotel mrtvi Sin leči k sobotnemu počitku. Pa so se približale plemenite duše ter hitele na pomoč v trenutku, ko so vsi odpovedali in izostali. Dva izmed najvišjega sveta naroda, ki je križal svojega Odrešenika. Hvaležna učenca in prava prijatelja mrtvega Sina božjega: Nikodem in Jožef iz Arimateje.

Tolažba ohladi žgočo bol. Rešitelji iz zadnje sramote, zadnji darovi ljubezni mrtvememu Sinu. V sočutnem sožalju leže roka na rame presvete Matere, usmiljeno oko se zazre v izsušeni vir njenih solza. Mati sede na kamen. Gleda kako stopa Jožef iz Arimateje počasi in spoštljivo po lestvi proti Križanemu, kakor stopa duhovnik po visokih stopnicah k prestolu tabernaklja, da prinese doli Telo Odrešenika v zlati monštranci. Bela tančica, v njej telo Otroka, se zablesti v njenem naročju... Bila je to druga velika božična noč njenega življenja.

Še enkrat doživi njena duša vsako rano in vsako bolečino tega telesa, še enkrat razlije svojo materino dušo v to presveto, a tako razmesarjeno obličje. Toda sedaj je v skrbnih rokah. Sedaj je vse in popolnoma dopolnjeno. Mehke, bele vezi se ovijejo okoli mučenih udov, duhteča aloe in mira napolni rane. Žrtvi sovraštva, zavrženemu hudodelcu izkazujejo čast bogati in veliki, ljubljeni in plemeniti. Svež častni grob.

Tiho in svečano se pomika sprevod. Luna je svetila kot pogrebna plamenica in sonce je prižgalo s svojimi zadnjimi žarki lučice v prekrasnem cvetju na častnem grobu. Njegov grob bo veličasten. In najbolj izbrani izmed človeštva so ga položili k sobotnemu počitku, tam zunaj izven ozidja izvoljenega mesta po velikem boju, v miru, ki ga ne more kaliti noben sovražnik več. Ena pa je šla molče odondod, največja med ženami; vedela je: po veliki soboti bo vstal.

P. ROMAN:

Življenje velike žene

(Nadaljevanje.)

Tereziji umrje oče. — Nov polet. — Način njene molitve.

V tem razdobju, ko je Terezija po svojih lastnih besedah »le počasi lezla po stezah popolnosti« jo je presenetila nenadna smrt očetova. Za to ljubeče srce je bila ločitev brez dvoma velik udarec in ne brez učinka na njeno notranje življenje.

Alfonz de Cepeda je svojo hčerko Terezijo po vsem videzu izredno ljubil in nič manj gotovo ni, da mu je Terezija to nagnjenje tudi vračala. Zakaj znano je, da je Terezija bila ljubezni naravnost žejna. In to hrepenenje jo je tuintam dovedlo na stranpota, ko se ji je hotelo preveč samo človeške naklonjenosti. Zaeno pa ni mogoče dovolj trdno poudariti, da je bila ta njena ljubezen kljub vsemu zelo poduhovljena, zakaj znano je prav iz te dobe njenega življenja, kako zelo je vplivala na mnogotera srca in jih sijajno vodila v notranjem življenju. Tudi njen oče je dokaj pogosto zahajal v govorilnico samostana in razgovori s hčerko so bili izključno posvečeni notranjemu življenju, molitvi in človeškemu odnosu do Boga. Dajala mu je tudi knjigo o notranjem življenju, ki jih je tudi

sama nekoč rabila zlasti ABC notranjega življenja od p. Frančiška de Osuna, in knjigo o molitvi sv. Ludvika iz Granade in knjigo o premišljevanju sv. Petra de Alcantara. Ker je bil Alfonz de Cepeda že precej bolan, je sklenil se posvetiti in v samoti pripraviti svojo dušo za zadnje veliko potovanje. Tako so polagoma obiski v samostanu od Učlovečenja izostali.

Značilno je za sv. Terezijo, da je prav v tem času ko je sama molitveno življenje vsaj deloma zanemarjala, druge k temu prav iz sreča navedla. Poleg svojega očeta je bilo več oseb, ki so bile deležne njenega pouka v notranjem življenju. Sama o tem stanju takole pripoveduje. »Zdelo se mi je, da bi razumevanje za službo božjo, kakor sem to jaz

Velazquez: Kristus ob sramotnem stebri. — London 1629.

razumela in delala, ne bilo izgubljeno — in tako naj bi Mu drugi namesto mene služili. To povem, da razumete mojo veliko zaslepljenost, ki sem bila v njej ujeta...«

Pri vsem tem pa je zelo trpela po svoji notranjosti, zakaj čutila je nedoslednost: druge učiti, sama istega kar je učila ne izpolnjevati. Tako je tudi očetu večkrat potožila in mu dala razumeti, da sama zavoljo tega ne more redovnega življenja tako strogo vzeti, ker je še vedno bolehná in ji komaj prestana težka bolezen še ne da miru. In res je Terezija ponovno bruhala, zopet in zopet dobivala mrzlične napade in cele dneve trpela pod napadi srčne slabosti. In vendar si je pri vsem tem sama očitala, češ da bi prava ljubezen in dovolj močna volja resnično goreči duši nadomestile telesne sile. Oče jo je sicer pomiloval in tudi razumel njeno bolezensko stanje, kar pa nje vkljub temu ni zadovoljilo.

Tekom leta 1543 je Alfonz de Cepeda umrl. O njegovi bolezni ne vemo nič podobnega, znano pa je, da je tedaj Terezija še enkrat zapustila samostan in v zadnjih dneh pred smrtjo stregla. Sama bolehná je bila vsa prevzeta od bolečine skorajšnje ločitve. Bolj kot telesne bolečine jo je mučila žalost slovesa. »Zdelo se mi je« tako pravi, »kakor da mi trgajo dušo,

ko sem videla, da se njegovo življenje nagiblje h koncu, zakaj zelo sem ga ljubila.«

Skoro 3 dni je bil bolnik brez zavesti. Na dan smrti pa se je zopet zavedel. Tedaj je Terezija z njim molila apostolsko vero in med molitvijo je Alfonz de Cepeda izdihnil. Terezija pripoveduje, da je ležal na mrtvaški postelji kakor angel in je tudi v resnici bil po lepoti svoje duše.«

Dominikan p. Vincenc Baron, ki je njenega očeta previdel se je kasneje z njo o tem razgovarjal. Omenil je tudi gotove podrobnosti iz življenja tega odličnega moža, da je mlada redovnica bila osramočena pred samo seboj in je sklenila svoje življenje drugače usmeriti. Prosila je p. Vincencija, da bi bil njen spovednik in mu odkrila stanje svoje duše, zlasti mu je potožila, da se čuti po molitvi tako trudno in naveličano in je tako marsikaj opustila, kar je prej zvesto gojila. Na njegov nasvet je znova pričela s temi vajami, vendar pa ni opustila svojih prijateljstev, ki jih je imela med svetom. V resnici se ni mogla kar tako odtrgati od teh duš, ki je nanje imela izreden vpliv. Med vrstami njenih izpovedi lahko razberemo, da so jo ne samo ljubili temveč tudi občudovali njen jasni razum in globino njene duše. Ona sama je videla v tem prst božji, ki je ravnal pota za bodočo reformo karmeličanskega reda.

Sama pa pri vsem tem vendar ni končnoveljavno prelomila z neko površnostjo in je vedno omahovala med drobnimi stezicami z rožami posute svetske pobožnosti in med tesno stezo prave popolnosti. V tem stanju je Terezija prebila več let, ne da bi se mogla odločiti. Ona misli, da jo je edinole molitev rešila in zato tudi spodbuja vse omahujoče duše, da vztrajajo v molitvi vključ temu, da se ne morejo dokončno odločiti.

Kakšen je bil način te molitve, ki pravi o nji Terezija, da jo je ta molitev rešila. Z gotovostjo se da sklepati, da je Terezija že tisti čas hrepenela po mističnem združenju z Bogom. Toda ta molitev, ki jo Terezija omenja nima na sebi nič bistveno mističnega. Je povsem preprosta notranja molitev, premišljevanje verskih resnic in skrivnosti. Toda pogosto in celo več let sem polagala več važnosti na to, kdaj bo bila ura in bo konec mojega premišljevanja, kakor pa da bi napravila trdne sklepe. Često bi bila vzela ne vem kako strogo pokoro nase veliko rajši, kakor pa, da bi se zbrala v molitvi. Večkrat sem celo občutila neko izredno žalost, ko sem stopila v svoj oratorij, da bi se pripravila za molitev in potrebovala sem ves svoj pogum, ki ga res ni bilo malo, da sem svojo dolžnost opravila.

Bil je to v resnici strahoten in obupen boj, ki je trajal dolga leta. Da bi premišljevanje sploh zamogla ohraniti v teku, je potrebovala vedno kake knjige. Skozi 14 let ni mogla premišljevanja drugače opraviti. Ko je o bližajoči se starosti pričela pisati svoje izpovedi, odkritosrežno priznava, »da od 28 let, ki so pretekla od kar je bila začela z molitvenim življenjem, jih je 18 porabila v boju in v naporu, da bi se zamogla zaeno posvetiti Bogu in ne zapustiti sveta.«

Pojem »sveta« ne smemo pretiravati. Če namreč človek pogleda tiste govorilnice, ki so v samostanu Učlovečenja še ohranjene, človeka strese groza. Temni prostori, prave ječe, kjer je mogoče govoriti le o večni kazni o nebesih pa že ne. In če tudi govorimo mestoma, da je bilo življenje v samostanu od Učlovečenja primeroma zelo umiljeno, moramo pravično pristaviti, da je bilo dovolj redovnic, ki so živele resnično sveto življenje. Prav zato Terezija ponovno poudarja, da Bog naklanja milosti po svoji modrosti. Največje hrepenenje duše, najžarnejši polet še tako stroga pokorila, vse nič ne pomaga, da bi mogel človek od Boga izsiliti izredne milosti.

Modro je vse to pravočasno ugotoviti, da zamoremo vrednotiti mnenje onih duhovnih učiteljev, ki ne redko trdijo, da so mistični pojavi le plod neke dolgotrajne vaje. Prav Terezija je presijajen zgled, da najbolj napeta volja največja doslednost ne pomaga — če Bog te izredne milosti ne nakloni.

Ta suhota duše, ta neizprosna odsotnost Ljubljenege, vsa ta dolga leta, to je velika tragedija v življenju Terezije. Seveda Terezija vsa ta leta ni bila brez tolažbe, vendar pa je obstajala nevarnost, da njena duša popolnoma omahne in čisto vrelo notranjega življenja usahne v pesku vsakdanjosti. Strah jo prevzame, zakaj leta beže v samem pričakovanju, stara je 30, 40 let — in vendar velika usanjana sreča še ni prišla. Kakšna bridkost! Pa tudi kakšno streznenje — če se nekaj velikega ne zgodi. In prav pred to krizo smo. Terezija bo dobojevala veliki boj svojega »spreobrnjenja«.

»Nič več nočem, da bi govorila
z ljudmi temveč le z angeli.«
(Življenje, 27. poglavje.)

Tisti čas je na Španskem cvetela umetnost kiparstva in rezbarstva in morda dosegla svoj višek ter zaeno najpopolnejši izraz narodnega genija. Že dejstvo, da se je držala ta umetnost na izredni višini več kot poldrugo stoletje, je dokaz, da je privrela iz zadnjih globin španske duše. Kiparstvo se je posluževalo v tisti dobi s posebno ljubeznijo lesa in barve in upodabljalo z nepopisno mojstrsko dovršenostjo, vse karkoli prevzema človeško telo, izraz poveljane radosti, smeha, bolečine, najbolj nežnih doživetij duše, najbolj globokih čustev notranjega življenja. Človek bi skoro dejal, da se prav ta doba posvečuje umetnosti v tej zunanji obliki le z vidika, kako bi prevzela dušo gledalčevo. Morda je to katoliški nauk o lepoti, ampak v najbolj strogi in najbolj pravoverni obliki.

Sv. Janez od Križa, ki kot sodobnik graja pretirano češčenje podob in kipov in v tej smeri veliko strožje misli kot sv. Terezija, pravi takole: »Najboljše je izbrati one slike, katerih način prednašanja je najbolj učinkovit in vede voljo do najpopolnejše izbranosti. Tem stvarjem je treba pripisovati največji pomen in spretnost dela ter vrednato lepote kot nekaj postranskega ceniti.

Iz tega razumemo, kako je možno, da je na Terezijo, ki je tako jasnega razuma in močne volje, mogla ena sama slika tako silno vplivati.
(Se nadaljuje.)

P. ROMAN:

Spomenik p. Salvatorju v domu sv. Frančiška v Šiški

Dne 20. februarja 1936 se je vršila v domu sv. Frančiška v Šiški skromna slavnost — postavljen in vzidan je bil kamen v spomin pokojnemu p. Salvatorju Zobcu, dolgoletnemu voditelju III. reda ljubljanske skupščine.

Na seji 21. julija 1935 je tretjeradni odbor sklenil, da se postavi prezaslužnemu možu ta spomenik. Odbor je nato naprosil g. profesorja arh. J. Plečnika, da bi prevzel skrb za spomenik. Gospod arhitekt, ki je bil velik osebni prijatelj pokojnika, je to delo rade volje sprejel, vse načrte sam narisal, nadzoroval delo samo ter izbral prostor v Domu, kjer naj bo kamen postavljen.

Glavo pokojnikovo je nadvse posrečeno modeliral akad. kipar Božidar Pengov in vliil v mavec. V poznem poletju sem imel priliko videti kako je to delo nastajalo, in kako je pod spretnimi rokami mojstra kiparja kakor živ zrastel lik tega tako posebnega obraza. Nekoliko nabrano čelo, močno in široko, zatem oči z značilnimi gubicami ob straneh in okoli ustnic tiste poteze, ki so izdajale pri pok. p. Salvatorju ali dobrohoten nasmeh ali pa

B. Pengov-J. Plečnik: Spomenik p. Salvatorju v domu sv. Frančiška.

neizprosno voljo, ki nikoli ni klonila. Zares sem se čudil kiparju, ki je znal iz nekaj nič kaj dobro uspelih slik in veliko več iz pripovedovanja tako značilno oblikovati obraz, ki se ga je sam komaj spominjal.

V bron jo je dovršeno vliil že kar znani livar Franc Mostar na Galjevici. Ko je bilo to delo dovršeno, je bilo potrebno izbrati primeren kamen in to skrb je zopet prevzel arh. Plečnik. Kamen je iz Stahovice pri Kamniku. Sestoji iz večjega bloka in podstavka, ki ima vdeleno lévo. V lévi stoji glava in na podstavku je v samih velikih črkah vklesan sledeči napis:

P SALVATOR ZOBEC — OFM — ROJEN V VIŽMARJIH
— 17. SEPT 1870 — VODITELJ LJUBLJANSKE — SKUP-

Celoten vtis je zelo lep, zaeno pa je dobil dom sv. Frančiška spomenik moža, ki je vložil v to stavbo veliko svojega življenjskega dela. Če tudi bi bil pok. p. Salvator tega osebno nikoli ne dopustil, je vendar prav in primerno, da se živi oddolže pokojnim za njihovo skrb in ljubezen ne samo z molitvijo, temveč tudi s takimi vidnimi znamenji, ki so rodu bodočnosti lahko svetlo zrcalo.

P. GVIDO:

V velikonočnem jutru

Na vzhodu vstaja zarja... Prvi solnčni žarki zalesketajo in se razsujejo po božjem stvarstvu. Razlijejo se po Jeruzalemu, v katerem tudi v minuli noči niso mirno spali sovražniki Nazarenca... Objemajo križ na Golgoti, skalnati grob in tri žene, ki gredo proti grobu... Kaj hočejo te žene v ranem jutru? Izpolniti hočejo svojo dolžnost hvaležnosti, izkazati delo ljubezni svojemu ljubljenu Učeniku. Saj je že v naravi žene, da služi in skrbi in dela dobro...

V strahu se sprašujejo: »Kdo nam bo odvalil kamen od vhoda v grob?« Toda, kaj je to? Ko so se ozrle proti grobu, so videle, da je kamen odvaljen... Čutile so: nekaj izrednega se je dogodilo. Skozi odprta grobna vrata je lila svetloba... Stopile so bližje, počasi spoštljivo, pozorno. Srce jim je utripalo hitreje, polno blaženega upanja... Zagledale so postavo, zalito v svetlobo, čule so besede, ki so padale kot udarci kladiva v dušo, a obenem donele kot vesela pesem: »Vstal je, niga tukaj... Glejte kraj, kamor so ga bili položili... Toda pojdite, povejte njegovim učencem in Petru...« In že so odhitele: njih srce je vriskalo v blaženosti in veselju: Učenik živi! Vstal je! In hitele so in tekle...

Za njimi v prvem pomladnem solnčnem siju trije križi, ozarjen prazen grob... Za njimi Veliki petek in Velika sobota... Za njimi smrt in grob... Pred njimi Velika noč... vstajenje... življenje...

Dobre žene! Razodele ste največjo moč, največjo ljubezen v temnih dnevih trpljenja. Zato ste prve, ki ste čule veselo velikonočno blagovest in jo prve oznanile drugim.

Kje so bili možje, ko so žene v velikonočnem jutru pokazale vso svojo srčnost in jo razodele? Kje so bili, ko so žene poslušale oznanilo velikonočnega čudeža?

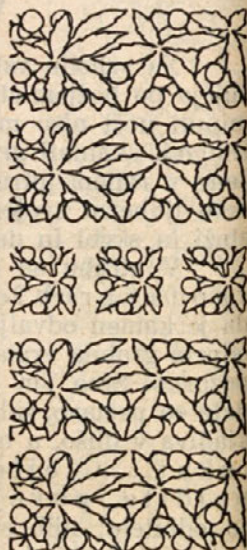
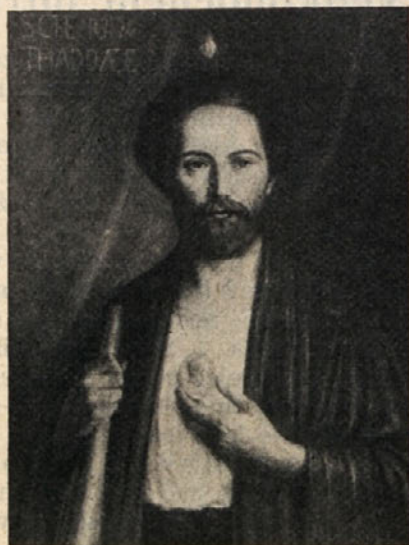
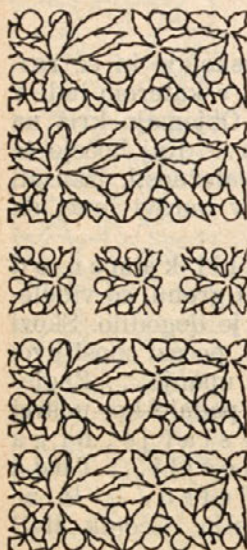
Skrili so se in zavarovali z močno zapahnjnimi durmi. Strah je zajel vso dvorano, kjer so sedeli možje, ki so z žalostjo razmišljanje sanje, ki se dozdevno niso uresničile... Naenkrat je močno zaropotalo. Še bolj so se prestrašili možje... Kdo neki je zunaj? Morda rimski vojaki, ali plahci velikega duhovna, da jih odvedejo v ječo, na križ, v smrt, kakor so odvedli njihovega Učenika?

»Odprite!« — Ženski glasovi so. In ko so odprli, je po dvorani, kjer so trepetali in obupavali možje, odmevalo: »Grob je prazen!... Učenik živi!« — Ne mžje, ampak žene so prinesle to veselo oznanilo. Strah je izginil. Na pozorišču so se pojavili apostoli drug za drugim. In kmalu pretresa vso dvorano velikonočni spev: »Aleluja! Kristus živi!«

Bila je to pesem nove, blaženo-vesele vere.

Sv. Juda Tadej

Juda Tadej je bil eden apostolov, ki so hodili z Jezusom in bili od njega posebej izbrani. Bil je sin Alfejev, ki je bil brat sv. Jožefa krušnega očeta Jezusovega. Temu Alfeju se je prikazal Jezus po svojem vstajenju na poti iz Jeruzalema v Emavs zaeno z nekim drugim poznanim učencem ter jima razlagal pismo starega testamenta. Alfej je bil kasneje umorjen radi svoje vere v Jezusa Kristusa Mesijo in je tako dosegel mučeniško čast. Mati Juda Tadeja je bila Marija Kleofova in se v evangeliju večkrat omenja kot sestra Matere božje, kar pomeni v aramejščini isto kot sorodnica. Marija Kleofova je stala tudi pod križem Gospodovim in bila sploh ena

Elza v. Obereigner: Sv. Juda Tadej.

tistih žena, ki so se veliko trudile za mesijansko kraljestvo. Njeno telo počiva v Veruli in je bilo poveljčano z mnogimi čudi kakor trdi starodavno poročilo. Tako je bil Juda Tadej v resnici v sorodu z Jezusom. Od svojih svetih staršev je bil karmoč dobro vzgojen in tako je verjetno, da je bil izredno dovršen kot osebnost zakaj evangelij poroča marsikaj o slabostih posameznih apostolov, medtem ko o Judi Tadeji ni nič podobnega znanega. Pač pa odseva iz apostolskega pisma, ki ga je bil napisal Juda Tadej velika ponižnost in globoka pobožnost. V službi za božje kraljestvo na zemlji je bil silno goreč. V velikem trpljenju, nešteto krat preganjan je oznanjal evangelij v Judeji, Samariji, Idumeji in zlasti Mezopotamiji, kjer je divje ondotno ljudstvo docela spreobrn timer ga pridobil za Jezusov nauk. Kakor poroča sv. Pavlin, je prepotoval tudi Afriko. Na svojih apostolskih potih je nešteto duš rešil za evangelijsko resnico, osebno je imel veliko moč nad človeškimi srci in njegove besede so spremljali tudi pogosti čudeži. Obenem pa si je s prav to gorečnostjo nakopal mnogo srditih nasprotnikov in tako je dosegel mučeniško čast, ubili so ga z gorjačami. Njegove telesne ostanke so prinesli v Rim in se sedaj nahajajo v cerkvi sv. Petra. Papež Pavel III. je s slovesnim pismom dne 29. septembra 1548 podelil vsem onim, ki na njegov praznik 28. oktobra poromajo na njegov grob, popolni odpustek.

Sv. Tadej se običajno slika s plamenečim jezikom nad glavo v znamenje, da je bil na binkoštno nedeljo navzoč, ko so apostoli prejeli darove sv. Duha. V eni roki ima običajno gorjačo v znamenje svojega mučeništva. Po starodavnem sporočilu je Juda Tadej prinesel kralju Abgalu v Edesi Kristusovo sliko, zato nosi tudi na prsih medaljon s Kristusovo podobo. Tuintam najdem tudi slike, kjer ima sv. apostol v rokah tudi zidarsko merilo v znamenje svoje gorečnosti za božje kraljestvo na zemlji.

Sv. apostolu izkazujejo prav posebno čast Armenci, ki ga smatrajo za enega z apostolom Jernejem kot ustanovitelja njih cerkve. Tudi v Rusiji je bilo njegovo češčenje zelo razširjeno. Prav tako je bil tudi velik častilec Juda Tadeja sv. Bernard, ki je prosil, da bi mu dali po smrti drobec relikvij sv. Juda Tadeja na srce, da bi mu na dan vstajenja sv. apostol izprosil milostno sodbo.

V resnici je Juda Tadej znan kot priprošnjik v najbolj zamotanih in težkih slučajih ko vse druge priprošnje odpovedo.

Pri nas v Sloveniji je bilo češčenje sv. Jude zelo malo razširjeno šele pred nekaj leti smo dobili v našo frančiškansko cerkev lepo originalno sliko sv. apostola, ki je odlično delo akad. slikarice Elze f. Oberajner v Ljubljani. Slika, ki jo prinašamo je fotografija tega dela.

Molitev k sv. Judi Tadeju se glasi:

Sveti Tadej, sorodnik našega Gospoda in Odrešenika Jezusa Kristusa, apostol in mučenec, ki si se odlikoval po svojih čednostih in čudežih. Zvesti priprošnjik vseh onih, ki te časte, in poseben zavetnik v težkih zadevah — k tebi se zaupno zatekam, ker imaš izredno predpravo z očitno pomočjo pomagati vsem onim, ki že obupujejo brez vsake nade. Prisrčno te prosim, pomagaj tudi meni v tej stiski . . ., ki iz nje sam ne vem več izhoda. Obljubljam ti, o sv. Tadej, da vse življenje ne bom pozabil tvojih dobrot, da te bom vedno častil kot svojega posebnega zavetnika in tudi povsod oznanjal, da si resnično velik in hiter priprošnjik v naših stiskah. — (Podobice s to molitvijo se dobe pri samostanskem vratarju v Ljubljani.)

Zavist nas dela bistrovidne.

Wibbell.

Na človeku, ki se odlikuje po duševni premoči, bi radi zapazili kako slabost, da bi nam postala njegova premoč znosnejša.

Wibbell.

Smeješ se norosti svoje mladosti. Nemara je bila tvoja nekdanja norost boljša od tvoje sedanje modrosti.

Wibbell.

Če bi videl vse možnosti, ki dremljejo v tebi, bi se samega sebe ustrašil.

Wibbell.

Ne igray se s strastjo, sicer se bo kmalu ona s teboj.

Wibbell.

Marsikdo skuša dokazati ljubezen do čednosti na ta način, da jo strogo zahteva od drugih.

Wibbell.

Če te je doletela nesreča, katere si se bal, si najhuje že prestal.

Wibbell.

Če se staraš, nikar ne zahtevaj, da se s teboj stara tudi svet.

Wibbell.

Kdor ne more več rasti, mu ničesar več ni iskati na zemlji.

Wibbell.

Malokaterim ljudem se posreči iti čisto pokonci skozi življenje.

Wibbell.

Domača vest. Br. Marcel Kogovšek, po krstu Janez, je bil rojen 21. sept. 1905 v Stari Loki. Dne 24. decembra 1931 je stopil v frančiškanski red kot krojač po poklicu. Dne 25. decembra 1932 je napravil neslovesne obljube in 28. decembra 1935 je slovesno obljubil Bogu zvestobo do smrti.

Dr. Gvido Rant, generalni vizitator za hrvatsko provincijo.

Kakor lansko leto za dalmatinsko provincijo sv. Hijeronima, tako je bil letos 21. II. naš provincijal dr. p. Gvido Rant imenovan za generalnega vizitatorja hrvatske provincije sv. Cirila in Metoda, da kot namestnik generalnega ministra in njegov pooblaščenec obišče vse samostane imenovane provincije, vodi volitve novega provincijala, definitorja itd. Ta izvolitev je znamenje velikega zaupanja, ki ga generalno predstojništvo frančiškanskega reda do p. Gvidona ima. Le zelo redko se namreč zgodi, da bi bil aktualni provincijal tekom enega triletja dvakrat imenovan za generalnega vizitatorja v tuji provinciji. — Hrvatska provincija sv. Cirila in Metoda ima 24 samostanov. Provincija obsega ozemlje med Trsatom pri Sušaku, Zemunom pri Beogradu in Subotico na ogrski meji. S presledkom kakih 14 dni bo p. provincijal odsoten iz provincije nekako dva meseca.

Papež Pij XI. in misijoni.

Od začetka svojega vladanja je sveti oče misijonskemu delu katoliške cerkve, temu najvažnejšemu izmed vseh del, posvetil posebno pozornost. O tem priča njegova okrožnica z dne

18. februarja 1926, prenos Dejanja za širjenje vere, Društva Jezusovega deinstva, Društva sv. Petra v Rimu in vse tri je povzdignil v papeška udruženja. O tem priča tudi vatikanska misijonska razstava iz leta 1925, ki naj bi dala svetu sliko o ves svet obsegajočem delovanju katoliške cerkve. Tu je lahko vsakdo študiral zgodovino cerkvenega apostolata, njegove skrbi in radosti, boje in zmage, junake in mučence.

Da bi končni zaključek vatikanske razstave napravil dostopen širšim krogom, je p. Robert Streit po nalogu misijonskega papeža priobčil lep knjigo pod naslovom »Katoliški misijoni v številkah in znamenjih«. Ta nam pokaže, kakšno delo ima še katoliški svetovni apostolat, preden se bo izpolnila beseda Kristusova: »Pojdite in učite vse narode, da bo en hlev in en pastir«.

Po zadnjem zaključku misijonskega leta 1934 znaša število katoličanov na vsem svetu 392,709.543, število mohamedancev 238,957.594, število budistov 199,461.632, število konfucijancev 304,027.114, število hindujcev 224 milijonov 8.819. Res je, da ima katoliška cerkev največ pripadnikov, toda kaj je to v primeri z dvema milijardama ljudi, ki prebivajo na zemlji! Misijonsko delo ima torej še zelo velike naloge.

Študijska konferenca italijanskih frančiškanov.

V prvi polovici meseca novembra preteklega leta so imeli študijski prefekti italijanskih frančiškanskih provincij v velikem samostanu San

Romano, nekako sredi med Florencia in Pizo, petdnevno konferenco o šolskih zadevah. Seje so se vršile pod predsedstvom p. Sekafina Serafinija, provincijala toskanske provincije sv. Bonaventure, in sicer v dvorani, v kateri so nekoč stanovali veliki vojvode toskanski, kadar so šli slučajno skozi. Zadnja dva dneva je bil prisoten tudi visokočastiti redovni generalni minister p. Leonard Marija Bello. Prišlo je okoli 30 patrov iz vseh italijanskih provincij, poleg tega tudi zastopniki katoliške milanske univerze in frančiškanske univerze v Rimu Antonianum. Mnogo točk so prereševali ter se o njih posvetovali, kako bi študije dvignili ali na novo poživeli. Zaključni dan 8. november je trčil skupaj s spominskim dnevom bl. Janeza Duns Skota, velikega frančiškanskega učenika in neustrašenega branivca Brezmadežnega spočetja preblazene Device Marije. Po slovesni službi božji je znani učenjak p. Efrem Longprè iz Kvarakija pri Florenci držal dveurni govor o sedanjem stanju raziskovanja o Skotu in o izgledih nove kritične izdaje njegovih del.

Oče Mraz.

Ko je lansko leto pričela Sovjetska Rusija obnavljati stare običaje, je vpeljala tudi stare božične navade z malimi spremembami. Vendar pa se to ni zgodilo vedno brez ugovora radikalnih komunistov. Tak dogodek se je zgodil na Silvestrov večer v nekem moskovskem klubu brezbožnikov, v katerem se je prvič, odkar se je začela komunistična revolucija, končalo leto s slovesnim zaključkom »Očetom Mrazom« (po domače sv. Miklavž) in z razdelitvijo darov. Slovesnosti se je udeležilo nekaj tucatov otrok z njihovimi starši. Vse je povsem mirno

poteklo in do zdaj kot kapitalistični simbol razvpiti Miklavž je napravil otrokom veliko veselje.

Ko je pa hotel poročati o dolgi težavni poti, ki jo je bil baje napravil potom vetra in se je pravkar lotil razdelitve darov, se je nenadoma dvignil mlad brezbožnik, ki o tej novi spremembi še ni prav ničesar vedel, ter je začel ogorčeno govoriti o nesparteti te stare božične navade. »Pojdite domov s svojimi otroki,« tako je kričal nad starši, »vi ste zašli v strašno načelno zmoto in se potapljate v močvirju meščanstva. Ti pa,« pri teh besedah se je mladi brezbožnik obrnil k očetu Mrazu, »glej, da se jutri javiš pri tajniku komunistične stranke.« Nato mu je oče Mraz odgovoril: »Saj sem jaz tajnik komunistične stranke.«

In potem vse tiho je bilo...

Stanje sodobnih misijonov.

Skupno je na svetu prilično 36.000 katoliških misijonarjev in okoli 160 tisoč domačih misijonskih pomočnikov. Vsako leto se spreobrne približno 400.000 paganov. Naravni prirastek katoličanov po rojstvih znaša prilično 3 in pol milijona. Največ novih kristjanov je vsako leto v Ugandi. Dežele kamor katoliški misijonarji nimajo dostopa so sledeče: Afganistan, Tibet, Arabija, Butan, Nepal, deli malajskih držav, Vzhodna Mongolska in Sovjetska republika. Izmed evropskih držav pošlje največ misijonarjev Francija in sicer okoli 9000. Na drugem mestu stoji Nemčija s 5136, na tretjem mestu Italija s 4013. Omembe vredno je, da Holanska, ki šteje komaj 3.000.000 katoličanov pošilja 3211 misijonarjev, medtem ko jih velika katoliška Španija pošlje le 1626.

Če hočejo starši svoje otroke brezpogojno oblikovati po sebi, je njih ljubezen do otrok samo prikrita samoljubnost in kruto samodržstvo.

Wibbelt.

Najlepši kras govora ni v pestrih in redkih podobah, tudi ne v strastnem zanosu, marveč v preprosti preproštnosti in prisrčnosti.

Wibbelt.

DR. FR. W. FOERSTER — F. T.:

Zanesljivost

Kajkrat so me bili že ukorili, ker sem lagal, pa se nisem mogel odvaditi laži. Zakaj imel sem jo v življenju za tako nepogrešljivo kakor dober dežnik. Čemu neki naj me dež do kože premoči, ko se pa lahko ognem temu, sem mislil. Sicer dežnik gotovo ni kaj lepega, ampak telo ti vendarle obvaruje mokrote. In če laž tudi ni nič lepega — nam vendar dosti neprijetnosti odvrne od telesa in saj ž njo dostikrat tudi staršem prihranimo kakšno sitnost. Tako sem mislil takrat. Tedaj sem nekoč slišal slavospev na resnico. Ljubezniv, star mož je z mano šel ob morski obali, ko so visoko nad morjem že vzšle prve zvezde. Tedaj je obstal in mi rekel: »Glej, kako tamle med poslednjimi rjavimi oblaki žari večernica. Nanjo se lahko vselej zanesesh. Vedno me ima, da bi sklenil roke, kadar jo vidim. Spominja me na najveličastnejše, kar je na svetu: na človeka, ki se lahko zanesesh nanj. Na njegovo besedo smeš zidati kakor na žarečo večernico. Nikoli ne vara. Prej bi se lahko podrl ves svet, kakor da izreče lažno besedo. Lahko zaideš s poslednje steze v megli tajen in laži — kadar govori takšen človek, sveti zvezda skozi oblake in veš, pri čem si. Tako je govoril in še nekaj časa gledal na migetajočo luč. Jaz sem bil pa popolnoma tiho. In sram me je bilo, da sem bil v mislih obstal samo pri dežniku, ko da mi je ta lahko življenjski svetovalec. Medtem ko sva šla dalje, se je stemnilo in kmalu je vse nebo žarelo od večnih luči. Tedaj sem kar čutil, da je v resničnosti sami nekaj zvezdnega in nadzemeljskega in polagoma mi je srce napolnila neka velika, velika ljubezen do nje. Da se laž včasih prileže, sem še zdaj vedel — toda postati človek, podoben zvezdam, človek, ki lahko na njegovo besedo kakor na skalo trdno zidaš v tem življenju, kjer je tako malo zares zvestih in si jih toliko z lažjo lajša življenje — to se mi je zazdelo tako zavidanja vredno in veličastno, da so se male trenutne prednosti laganja spričo tega kar razblinile. In rekel sem si: tu se ne da nič slepomišiti. Ali hočeš postati tak človek, ki njegovi najmanjši besedici prav tako zaupajo kakor najsvečanejši prisegi? Tedaj ne smeš sploh nikoli ziniti neresnice in čeprav bi vedel, da lahko z majhno lažjo spraviš iz velike zadrege samega sebe ali kateregakoli človeka — ne smeš, zakaj popolnega zaupanja boš deležen le, če ti je prav tako nemogoče, da bi se zlagal, kakor večernici, da bi naenkrat letala po nebu kot zvezdni utrinek. Imeti moraš trden, neomajen korak, da poveš resnico, ljudem

nasproti tebi mora biti pri sreči, kakor da govoriš resnico že tisoč in tisoč let. Postati človek, ki govori samo po resnici — to je življenjska pot — velik, blagoslova poln poklic — zakaj da so ljudje, ki nikoli ne lažejo, je neštetim v pomoč in oporo!

Kdor hoče torej nastopiti to pot, se sploh nikoli več ne sme zmeniti za skušnjavo laži. Ste li že brali v Homerjevi Odiseji,¹ kako se pelje Odisej s svojimi tovariši mimo otoka siren² in vsem zamaši ušesa in z obrazom obrnjen k morju da privezati samega sebe na jambor; ker se namreč nihče ne more ustavljati glasovom, ko jih zasliši. Tako je z glasovi laži. Zlahka nam pokažejo, da se nam kdaj ob priliki bolje obnese in ne škodujemo nikomur, čeprav se malo zlažemo. V posameznostih jim ne moremo vselej dokazati nasprotnega, račun je predolg. Tu ne opraviš drugače, kakor da zamašiš ušesa, umakneš obraz ter upreš svoj pogled v večernico in misliš: To je popolnoma jasno in gotovo, da moram vedno govoriti čisto resnico, če si hočem pridobiti zaupanje ljudi — tako zaupanje, kakor ga ima mornar do nepremičnih zvezd.

Toda laž v sili je vendarle dovoljena? Ali veste, kaj je na to odgovoril neki sodobni pesnik? »V sili si zmerom, kadar lažeš.« Lahko torej opravičujemo sleherni laž, češ da je laž v sili. Pa navajajo včasih zamotane slučaje, ko je nekdo bolan in se mu je menda treba kaj zlagati, da ga ne vznemirjajo in podobno. Tedaj pozabljamo eno: Če je bolnik opazil, da so ga na ta način nalagali, je njegovega pomirjenja šele zares konec. Kdor laže, mu ne verjameš, pa naj govori tudi resnico! To velja tudi pri občevanju z bolniki. Ravno bolnik mora najbolj zaupati tistim, ki dosti občujejo z njim, drugače bo v svojem mračnem in vznemirljivem nastrojenju za sleherni besedo in slehernim obrazom sumil prikrivanje. Če se pa lahko neomajno zanesa, da sliši zgolj resnico, se bo šele v resnici odpočil ob tem, kar mu povedo. Laganje je vedno kratkovidna modrost, zakaj temelj vsemu občevanju z ljudmi je vendar, da imamo besede za izraz resničnega stvarnega stanja — če nas je pa kdaj premotil kdo z neresnico, je slabše, ko da smo občevali z gluhonemcem, zakaj lažnivčevih besed sploh ne jemljemo več zares, in to je najstrašnejše slovo, ki more ločiti dvoje ljudi.

Prej sem dejal, da nam laž pomaga včasih iz majhne zadrege. Toda kdor se drži te poti, samo pozablja, da se za neznatnim olajšanjem kopiči nepregledna vrsta težkoč. Kakor namreč v stari pravljici hudič terja dušo, ki se mu je zapisala, tudi lažni duh pride po dušo, ki ni kdaj govorila po resnici, in zahteva večje laži in spletke, da zakrije prvo laž in ko je mreža dovolj razpredena, se zve — zakaj nekje se prav gotovo ne ujema in celo najlokavejši poveljnik laži ne more vsega tako natanko pregledati, da bi lahko takoj odgovoril na sleherni vprašanje, ne da bi se kaj zarekel. Nazadnje se izdaš vedno sam in to naj bi vsak preudaril, ko stoji na razpotju. V nekem igrokazu pravi Goethe³:

»Proč z lažjo, ne osvobaja
nas ko druga sleherna resnica,
ne vteši nas, navda le s strahom
ga, ki skrivši jo skoval je, pšico pa —
že izpuščeno bog seve obrne,
da odpove in zopet — vrne se
ter vrže strelca...«

¹ Grški pesnik Homer (v 9. stol. pred Kr.) je zložil obsežno pesnitev Odisejo, v kateri popisuje junaštva in potovanje Odiseja, kralja na Itaki.

² Morske deklice, ki so s peljem vabile k sebi mornarje in jih potem raztrgale.

³ Johann Wolfgang Goethe (1749–1832), največji nemški pesnik.

»Ne uteši nas« — v tem je namreč skrivno gorje laži, da nikoli ne veš, kje in kdaj trči laž ob resnico — zdi se, ko da si spravil v promet ponarejen novc in bi poslej moral biti nenehoma na preži, ko ga ljudje vržejo na mizo ali preiskujejo, kakšnega kova je, in ga nazadnje denejo celo na tehtnico.

Če z vami govorim o laži, ne delam tega nekako zviška, temveč kakor prijatelj, ki sedi čisto blizu vas, da se posvetuje z vami — ali, če vam je bolj všeč, kot star Indijanec iz plemena Sioux⁴, ki se ob taborskem ognju posvetuje s svojimi, po kateri poti bi bilo najbolje iti. Belokožci so laži. Razdehati jim moramo koče. Zdi se mi, da večina ljudi v mladih letih nikakor ne proučuje dovolj bistva in posledic laži — drugače bi ji ne podlegli tako lahko. Proučujete strupene gobe, ptičja gnezda, pajčevine, kristale in ne vem kaj še vse, ampak tako zanimivo živalco, kakor je laž, puščate docela v nemar. In vendar je tu še toliko neodkritega. Majhno knjigo o laži, kako nastane, kje se rada pojavlja, kaj vse je njeno delo, kako se skriva, kako ji pridemo do živega — takšno knjigo bi lahko najbolje napisali otroci. Če pišete o krtu ali o goršniku, je kar gotovo, da dobiš že vse tudi v Brehmovem⁵ Življenju živali — če pa kdaj popišete svoje izsledke pri raziskovanju laži, nemara celo z lastnimi risbami, — ste lahko prepričani, da večidel še ni objavljeno. Ste li kdaj slišali, da so v zdravilstvu že nekaj časa z zdravili veliko previdnejši in da nič več tako radi ne zapisujejo ob vsaki priliki raznih kapljic ali praškov? Dognali so namreč, da pač marsikatero kapljico in praški na kakem mestu za trenutek ublažijo bolečine — zato pa kajkrat docela uničujejo in slabo vplivajo na srce ali na žive in želodec in prizadenejo trajno škodo. Za to odkritje je bilo treba seve precej časa, zakaj prvi prijetni učinek zdravila je kajpak zapeljal ljudi in šele polagoma so spoznavali, da so s takimi neznatnimi olajšilnimi sredstvi dostikrat v zvezi hude, nedogledne posledice. Čisto v malem lahko opazujemo isto, recimo, že pri alkoholu. Na videz osveži utrujenega človeka, ker mu za trenutek vzburi kri — zato pa začne pešati srce in tudi glava ni več tako sveža in prav tod je temelj človekove vztrajnosti. Z lažjo je seveda prav tako. Saj že zdavnaj vedo, da nam je trenutno olajšanje s pomočjo laži v največjo škodo — toda prave znanosti o laži, ki bi jo kdaj prav zares osvetlila ter jo razčlenila do vseh podrobnosti, take znanosti še nimamo. Kako te mori zavest, da si bojazljivec in da si prikril svoje dejanje, kako te ena sama laž zaslužnji — podobno kakor če srkneš malo morfija⁶, ako se o pravem času ne upreš z vso silo — kako laž razjeda in zastruplja vse ostale dobre človekove lastnosti ter hromí odpor zoper druge skušnjave, natanko tako kakor alkohol razkraja najnežnejše možganske celice in slabí voljo, kako človek z najmanjšo neresnico zapravi ves ugled v svoji okolici in zakaj je to neizogibno — vse to bi morali že zaradi nas samih preiskati prav do obisti, z drobnogledom. In vrh tega bi si morali omisliti zbirko z zgledi laži, nedodnimi in dozorelimi, kakor zbirko žuželk, dokler bi ne imeli po en lep primerek vsake vrste, laži iz nečimrnosti, bojazljivosti, poželjivosti in laži iz nepravilno pojmovanega prijateljstva. Razen tega bi morali poskrbeti tudi za mnoga olepševalna imena, ki jih dajemo posameznim lažem,

⁴ Izg.: sjuks; nekoč mogočno severno ameriško indijansko pleme, zdaj jih je še okoli 43.000.

⁵ Alfred Edmund Brehm (1829—1884), nemški prirodoslovec, je v več obsežnih knjigah popisal »Življenje živali«. V veliko manjšem obsegu je podobno delo izdal slovenski pisatelj Fran Erjavec (1834—1887) v knjigi »Domače in tuje živali«.

⁶ Morfij je najvažnejša sestavina opija, ublaži bolečine v malih množinah, v večjih pa učinkuje kot hud strup; kdor se ga navadi redno jemati, kmalu telesno in duševno popolnoma propade.

kakor delamo pri živalskih zbirkah. Nato bi morali tudi nadrobno popisati, pri kakšnih ljudeh so posamezne laži najbolj v časteh, kakor zapišemo, na primer, o kakem metulju: najrajši srka pri regratu. Če se primeri, da ste zagrešili kakšno prav hudo laž, je nikar ne pozabite, temveč dajte jo nagatiti v večni spomin, shranite jo in natančno opišite vse slabe posledice, kakor damo nagatiti ujedo, ki smo jo sami ustrelili. Kdor si je uredil tak muzej laži — in čeprav samo v svoji glavi, brez dvoma glede laži ne bo več tako neverjetno kratkoviden, kakor je na žalost toliko ljudi. Za tak muzej je koristno, da lahko povabimo na obisk tudi svoje mlajše brate in sestre ter tovariše in jih naprosimo, da nam pomagajo zbirati.

* * *

Zdaj bi vas pa nazadnje rad še vprašal, kakšne pripomočke neki imamo v boju zoper laž. Zgolj pravilno spoznanje in dober sklep nas še ne obvarujeta poraza. Vojskovodja lahko samo tedaj brani svojo trdnjavo, če natanko pozna svoje čete in druge pripomočke in ve, kako bo najbolje zavaroval najbolj ogrožene postojanke.

Dobro sredstvo je, da se skrajno previdno varuješ še tako neznatnega pretiravanja in se na ta način privadiš govoriti resnico. Kadar kaj pripoveduješ, prav natanko pazi na vsako netočnost in rajši pripoveduj nekoliko počasneje, samo da se ne spotikaš ob resnico. Zlasti bodi previden, ko gre za lastne prigode in junaštva, in prav posebno previden, kadar imaš povedati, kaj so izjavili drugi. Nekoč sem v »Fliegende Blätter«⁷ videl narisani stroj za klobase. Zgoraj so vtaknili prašiča, spodaj je bila že klobasa. Prav tako hitro se dostikrat preobračajo besede, če gredo skozi več ust, zlasti če pri ljudeh ni priljubljen, kdor jih je izrekel. Taki ljudje so prav stroji za klobase. Da se prisiliš in poveš vse natanko, kakor si slišal, je prvo in poglobitno sredstvo v prizadevanju, da laž ne predre trdnjave.

Kakor imamo pri tramvajih poleg sprevodnikov še nadzornike, da se kdo ne pelje brez listka, tako imamo tudi še druge pripomočke, da se nadziramo v navadi natančnosti: Napravi si majhen dnevnik, seveda ga imej pod ključem. Vanj zapiši sleherni večer, kolikokrat si se zalotil, ko si lagal ali pretiraval. Kako boš vesel, ko boš imel sčasoma vedno manj vpisati.

Kot tretje sredstvo so seveda priporočljivi pogosti obiski v prej nasvetovanem muzeju laži.

»Gnusoba so Gospodu lažnjive ustnice« (Preg. 12, 22) pa ne samo Gospodu, ampak vsakemu poštenemu človeku. Le tisti, ki je v lastni duši občutil vso grenkobo, ki jo prinese človeku laž, obrekovanje, neodkritosrčnost more prav pojmiti zlo laži. Kakor slana pomorj pomladansko cvetje, tako zamori laž zaupanje do bližnjega. Večjo bolelost povzroča varanje in laž, kakor vsaka telesna bolečina. Kdo bi preštel vse solze, ki sta jih povzročila laž in obrekovanje? Kdo bi preštel vse prečute noči, kdo bi zmeril vso zagrenjenost in bol, ki jo povzročata neodkritosrčnost in izgubljeno dobro ime? Zato govori vedno resnico, kakor želiš, da jo govorijo drugi. Piši le resnico, bodi odkrit v dejanju in nehanju! Če tudi bi moral zaradi tega trpeti, bodi prepričan, da bo nazadnje le resnica zmagala nad lažjo in neodkritosrčnostjo. Nisi dolžan in ne smeš vsega povedati kar veš, toda, kar enkrat poveš, bodi čista in gola resnica. V trpljenju zaradi resnice se spomni na Kristusa, ki je zato prišel na svet, da pričevanje daje resnici, in ki je zato šel v smrt. Bodi vreden njegov učenec!

⁷ Šaljivi tednik, ki izhaja v Nemčiji.

Pax
et bonum!

Mir in
vse dobro!

P. ANGELIK:

Prihaja čas, ko bo marsikateri, ki se še ni vpisal v Podporni odsek III. reda, prišel v leta starosti in onemoglosti. Ako ne bo imel tedaj dovolj prihrankov, da bi lahko od njih živel brez skrbi do smrti, ali ne bo imel dovolj velike pokojnine in ne bo našel sorodnikov, ki bi ga ljubeznivo sprejeli na stara leta, tedaj bo nastopila zanj beda in prosjačenje. Zelo nerodno mu bo tedaj odgovarjati na vprašanje: »Zakaj se pa nisi vpisal pravočasno v Podporni odsek III. reda? Sedaj bi bil lahko preskrbljen!«

Glavni pogoji za vpis v ta odsek so sledeči:

Kdor se hoče vpisati:

1. Mora biti ud III. reda ali se zavezati, da vanj stopi tekom petih let;
2. se mora preživljati z lastnim delom in ne sme biti odvisen od dobrote bližnjega;
3. ne sme biti star nad 50 let;
4. mora biti naročen na »Cvetje« ali se nanj naročiti.

Kdor potrebuje tiskovine za vpis ali želi kakega nadaljnjega pojasnila, se lahko pismeno ali osebno obrne na »Podporni odsek III. reda v Ljubljani, Marijin trg 4« ali na »Župni urad Marijinega Oznanjenja v Ljubljani«.

1. Prosila sem, da se mi nakaže pripadajoči mi stalni mesečni znesek poštno ležeče. Kako dobim denar izplačan?

Podporni odsek III. reda v Ljubljani nakazuje onim, ki imajo pravico do stalnega mesečnega zneska in so že dobili v roke polico, v kateri je glede tega zneska vse podrobno navedeno, vedno najkasneje do tretjega dne v mesecu pripadajoči znesek. Pošta takoj obračuna te zneske in prinese onim, ki so dali svoj naslov, denar na dom. Nekateri so pa želeli, da se jim pošilja ta znesek poštno ležeče. Na deželi je to lažje, ker je tam v kraju samo ena pošta in tista pošta izplača onemu, ki se zadostno izkaže poslani znesek. Vsakdo mora namreč, če želi dobiti denar na pošti iti o s e b n o ponj in mora imeti s seboj kako knjižico, (legitimacijo) s katero se izkaže, da je res istovetna z osebo na katero je bil denar poslan. V mestih je pa to drugače. V Ljubljani je 7 poštnih uradov in se danar lahko pošlje poštno ležeče le na nekatere poštne urade (n. pr. na glavno pošto, v Šiško itd.). Kdor bi hotel v Ljubljani dobivati poštno ležeče in sicer pri najbližjem poštnem uradu, kjer stanuje, se mora prej informirati pri dotičnem poštnem uradu, če se lahko pošilja poštno ležeče na dotični urad, kar mora potem sporočiti Podpornemu odseku. Legitimirati se pa mora ravno tako tudi v mestu, kakor na deželi. Na vsak način mora tudi prihajati osebno, ker sme poštni urad izplačevati le dotičnim osebam, na katere je denar naslovljen. Denarni zneski, ki so poslani poštno ležeče obdrži poštni urad približno 20 dni pri sebi ter ima vsakdo toliko časa priti po denar.

Če bi pa v tem času stranka ne prišla po denar, je pa poštni urad dolžan, neizplačani znesek vrniti Podpornemu odseku. Upamo, da smo s tem dovolj pojasnili, kako je s to zadevo.

2. Zakaj hočete tekom časa pri Podpornem odseku III. reda prenehati z dovoljenjem plačevanja za pet let nazaj?

Zato, ker je bilo to dovoljeno z ozirom na stare ljudi, ki pač niso bili nič krivi, da preje ni bil ustanovljen ta Podporni odsek. Zdaj obstoja ta Podporni odsek že šesto leto in je bilo vsakemu prosto dano, da se lahko vanj vpiše. Ako kdo nima vanj zaupanja, je to njegova zasebna zadeva. Ako bi vedno dovoljevali, da lahko vsak plača za pet let nazaj, potem bi s tem podpirali brezbriznost tistih, ki se še zdaj niso vpisali, češ, saj lahko pozneje plačam za pet let nazaj, pa bo vse urejeno.

Kdor kljub številnim pojasnilom v »Cvetju« tekom dolgih petih let in kljub vsem predavanjem in kljub temu, da jih že 21 članov Podpornega odseka dobiva redno svoje mesečne zneske, še nima zaupanja v Podporni odsek, temu pač ne moremo pomagati in tega nismo krivi mi.

Za tiste, ki so že plačali za pet let za nazaj, je stvar itak rešena. Tisti, ki so že začeli plačevati za nazaj, bodo lahko brez skrbi plačali do konca petih let, četudi plačujejo v večjih ali manjših obrokih. Saj nihče ni dolžan plačati vsega naenkrat za nazaj. Precej jih je, ki plačujejo za nazaj v prav malih obrokih, in to je z lahkoto zmogel vsak.

Nove knjige

Moja pot je varna. — Ljubljana 1935. Cena vez. 18 Din, broš. 10 Din. Založil Karmel na Selu. — V življenju so nam knjige o svetnikih dobri prijatelji. Naj se naša duhovna pot šele začne ali je za nami že dobršen kos njene strmine, knjige o ljudeh, ki so tudi hodili težko pot očiščevanja in ki so ji že do kraja prišli, knjige o njih življenju in smrti so nam vodnice in tolažnice. Prerado se namreč zgodi, da nam včasih v delu za posvečenje zmanjka poguma, da ugasne veselje do molitve, in izpolnjevanja volje božje. Zahoče se nam, da bi opustili težavno in naporno pot samoposvečenja in se lotili novih smeri. Iz Terezijinih knjig se učimo. Svetnica nam je pokazala, kako naj gremo preko majhnih in velikih zaprek vedno naprej, pogled ne prestando uprt v nebeške višave. Ona je čutila, da življenje, ki nam je dano samo enkrat, nevzdržno polzi v večnost in da pride za vsakogar tako kmalu večer življenja. Tedaj se zapro vse rane, a za vsakogar ugasne tudi delovni dan. Knjižico toplo priporočamo.

Peleeasa: Friderik Ozanam, ustanovitelj Vincencijevih konferenc. Ljubljana 1936. Založila Vincencijeva konferenca Srca Jezusovega v Ljubljani. Cena 10 Din. — Lepa knjižica, ki na 40 straneh prinaša življenje slavnega Friderika Ozanama, ustanovitelja po vsem svetu znanih Vincencijevih konferenc. Ozanamovo življenje je bil nekak odsev svete lepote krščanske ljubezni, bilo je polet ustvarjene ljubezni proti neskončni Ljubezni, ta polet pa, ki se je ustavil šele v Lepoti sami, je imel krasen začetek tukaj na zemlji. Knjižico krasi mnoge lepe slike. Vsem, ki žele podrobneje spoznati življenje tega velikega častivca sv. Frančiška Asiškega, knjižico toplo priporočamo.

Henrik Sienkiewicz-Dr. Rudolf Mole: Križarji, II. zvezek. Ljubljana 1935. Založila Jugoslovanska knjigarna. — »Križarji« so zgodovinski roman, čigar snov je zajeta iz strašnih bojov med Nemci in

Poljaki v srednjem veku. Dasi je slikalo to dobo poljske preteklosti že mnogo pisateljev, se vendar nobenemu ni posrečilo ustvariti tako veličastne podobe, kakor jo je razgrnil pred nami Sienkiewicz v svojih »Križarjih«. Roman je v prvi vrsti delo bogate in iznajdljive pisateljeve domišljije, ki na podlagi zgodovinskih virov oživilja davno preteklost v vsej njeni resničnosti in neposrednosti. — Drugi del romana je še bolj živahen in napet kakor prvi. Vrhunec tega široko zasnovanega epskega dela pa je gotovo monumentalni opis bitke pri Tannenbergu in Grünwaldu l. 1410, kjer so združeni Litavci in Poljaki pod vodstvom svojega kralja Vladislava Jagiela potolkli mogočni red nemških križarjev in mu s tem zadali smrtni udarec.

Knjižice: Duhovni koledarček 1936, Rdeča šola, Sv. križev pot, Papež in proletarci, Zedinjenje, Besede, Komunizem so izšle v znani založbi Ljubljana-Rakovnik. Kakor kažejo naslovi, so v resnici času primerne knjižice, ki osvetljujejo najvažnejše sodobne probleme. Nizka cena knjižic in res lepa vsebina, že same sebe dovolj priporočajo.

Fra na Levstika: Zbrano delo, VI. zvezek. Uredil dr. Anton Slodnjak. Ljubljana 1935. Založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. Cena vez. 85 Din. — V tem zvezku so zbrani Levstikovi kritični in slovstveni spisi od leta 1869 do leta 1887. V ospredju stoji Levstikov komentar za Vodnikove pesmi, ki ni pomemben samo za spoznavanje Levstikove slovstvene metode, temveč osvetljuje tudi Vodnikovo pesniško in pisateljsko delo. Dalje prinaša ta zvezek veliko pravdo o slovenskem šestomeru ter Levstikovo kritiko o Kleinmayerjevi zgodovini slovenskega slovstva. Spisi tega zvezka, razen enega, sploh še niso bili natisnjeni, ker jih še nihče ni izdal niti obdelal, zato so tri četrtine tega zvezka za slovensko občinstvo novost.

Paul Keller-Franc Omerza: Hagarin sin, 1. knjiga. Ljubljana 1935. Založila delavska založba. — Paul Keller, pisatelj tega priljubljenega romana, je bil rojen leta 1873 v Arnoldsdu v Šleziji. Kot ljudskošolski učitelj je deloval sprva v šlezijski vasi, je zdobra poznal običaje in navade, ki jih je v tej knjigi tako mojstersko opisal. Motiv zgodbe je vzet iz Mozesove knjige, vendar pa služi svetopisemska zgodba le kot nekaj okvir za celo vrsto človeških usod, ki se med seboj prepletajo in nam kažejo življenje, kakršno je in kakšno bi moralo biti. Pisatelj je velik vpravljal v tem, da zna tako lepo razporediti temne in solnčne strani življenja, da zna prikazati greh in zablodo, toda zaeno tudi kaže pot, ki privede iz te zablode. Knjigo toplo priporočamo.

Dopis iz Maribora

Bili smo tako srečni, da smo imeli od 8. do 12. decembra 1936. duhovne vaje. Vodil jih je prečastiti g. voditelj p. Gabriel sam. Sleherno sree je bilo globoko ginjeno in polno dušnega veselja. Ker pa v svoji veliki skromnosti in ljubezni do Boga, ni hotel sprejeti naše osebne zahvale, zato mu pa izrekamo na tem mestu v imenu vseh poslušalcev »Prisrčni Bog plačaj«, za to njegovo veliko in trudapolno delo.

Odbor III. reda.

Zahvala

N. N. se prisrčno zahvaljuje škofu Slomšku za hitro pomoč v težki zadevi!